

Gestaltningssbilaga

Vilunda 1:320 m.fl.

Centralvägen 9 och Nya Elis park

Upplands Väsby kommun

2025.04.04

INNEHÅLL

Projektfakta	3
Introduktion	4
Historia	5
Dagens situation	6
Platsbilder	7
Planförslag	9
Nya Elis park	11
Byggnaden	20
Planritningar	21
Sektionsritningar	24
Liv på taken	25
Elevationer	26
Arkitektur	33
Hållbarhet	34
Materialpalett	35
Vyer	36

Orienteringskarta

- 1. Planområdet
- 2. Väsby station
- 3. Väsby Centrum
- 4. Suseboparken
- 5. Väsby skola
- 6. Multifunktionshuset Messingen

FASTIGHET

Fastighetsbeteckning: Vilunda 1:320 m.fl.
Upplands Väsby kommun

Gatuadress: Centralvägen 9 och Nya Elis park

PLANENS INNEHÅLL – TORG, LOKALER OCH BOSTÄDER

Publikt parktorg om cirka 2 300 m²
beläget mot Centralvägen

Cirka 2 200 m² lokalarea
I planförslaget planeras lokalerna innehålla kom-
munens bibliotek och ett café

82 hyresrätter
med tillhörande funktioner såsom cykel- och bil-
parkering, miljörum och gemensamma uteplatser
på takterrasser

BYGGAKTÖRER

Upplands Väsby kommun (parktorg)

Väsbyhem (byggnad)

ARKITEKTUR

Theory Into Practice (byggnad)

Topia landskapsarkitekter (landskap)

BAKGRUND OCH SYFTE

Centralvägen är ett av de mest folkfyllda stråken i Upplands Väsby, ett huvudstråk från Upplands Väsby station till Hugo Sabels Torg och Susebo-parken. Mitt på Centralvägen planerades i mitten av 1900-talet ett stort publikt torg omgärdat av offentliga byggnader. Denna satsning blev inte genomförd, men det är lätt att förstå valet av plats – i hjärtat av Upplands Väsby.

På denna centrala plats byggdes istället Medborgarhuset 1962 och fick en central roll i kommunens kultur- och föreningsliv, med en uppskattad kaféservering i anslutning till Centralvägen och

Björkvallatorget. Huset revs 2024 och idag finns ett temporärt torg på platsen, i väntan på ny bebyggelse.

I anslutning till Björkvallatorget ligger Elis park. Parken låg tidigare skymd bakom Medborgarhuset och upplevdes otrygg. En park- och stråkstudie från 2022 påvisade att parken med den tidigare placeringen bakom Medborgarhuset inte lockade så många besökare och behövde rustas upp.

Den samlade bilden från 2023 års medborgardialog var ett generellt önskemål om att ta hand om platsen och skapa en trygg och trevlig mötesplats för olika åldrar.

Syftet med detaljplanen är att stärka förutsättningarna för stadsliv genom ett publikt parktorg på Centralvägens solsida, samt att vitalisera huvudstråket med nya bostäder och utåtriktade verksamhetslokaler.

VISION FÖR PLATSEN

Tanken är att skapa en trygg och öppen mötesplats för både medborgarna och de nya boende. Den nya bebyggelsen och parktorget ska bidra till upplevelsen av Centralvägen som centralt stråk, där parkens grönska blir en viktig del.

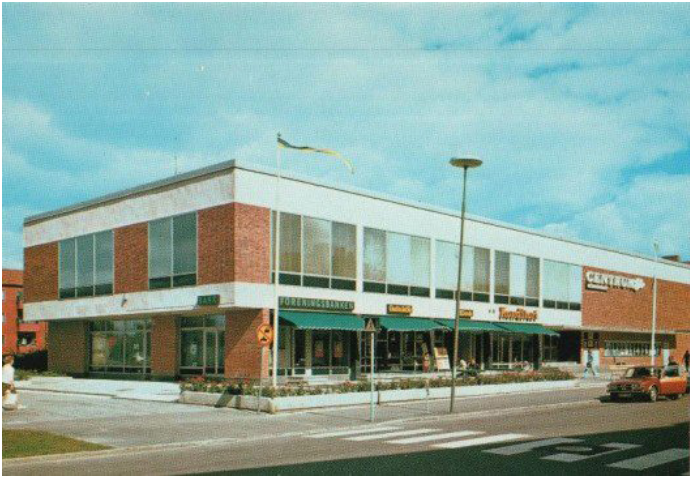
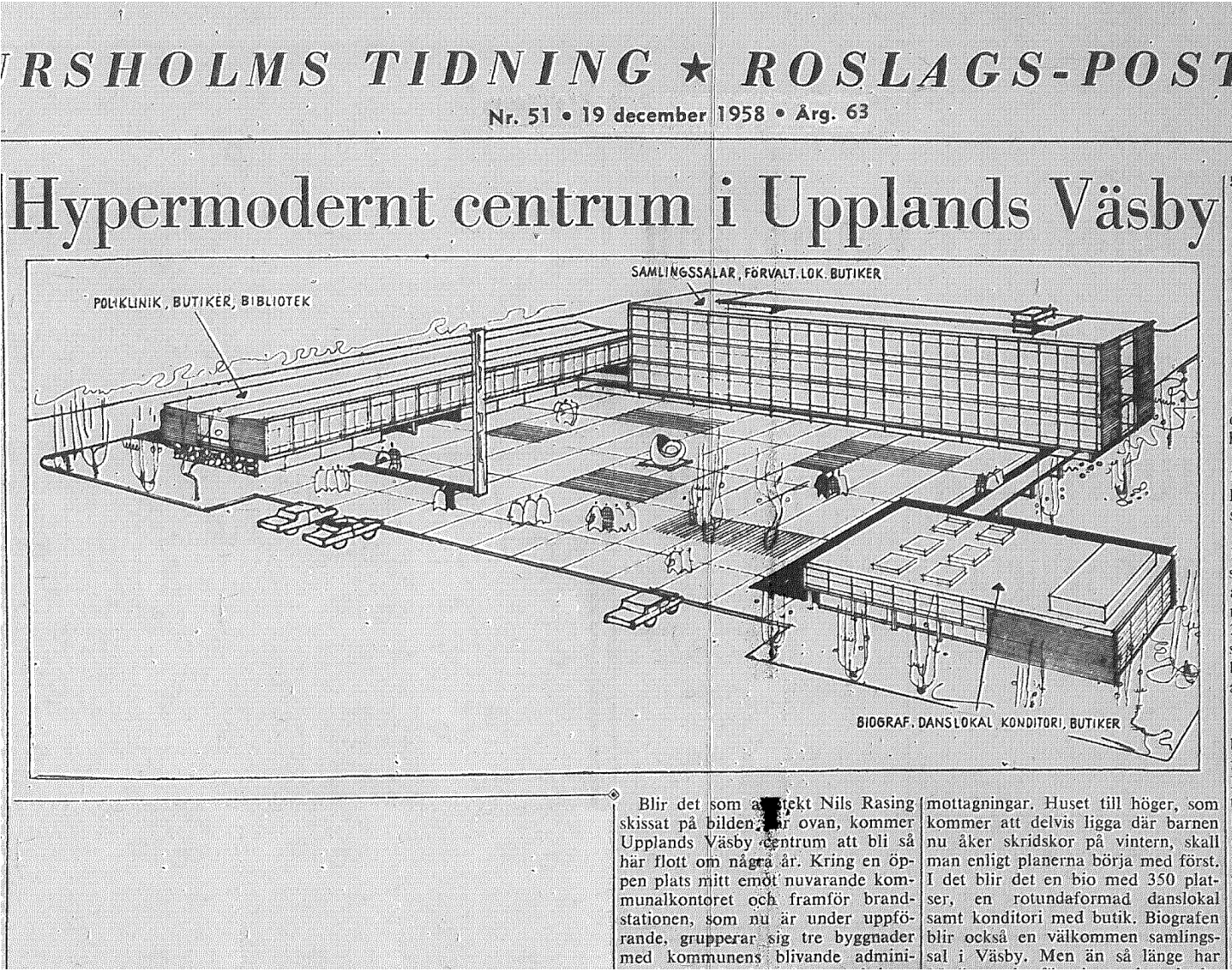
Ambitionen är att skapa en mötesplats som

gynnar samtliga människor och generationer i Väsby och samtidigt ger en bild av platsens historia. En viktig aspekt i utvecklingen av platsen är att öka tryggheten och tillgängligheten till stadens gröna rum genom närheten till gatumiljö och människor.

Genom att också möta behovet av fler bostäder och verksamheter i Upplands Väsby centrum ökas tryggheten genom mänsklig närvaro dygnet runt. I byggnaden föreslås attraktiva och ändamålsenliga lokaler för offentliga verksamheter och nära samband med utemiljön i bottenplan, samt cirka 82 lägenheter i storlekar mellan ett och fyra rum och kök för en bred och varierad målgrupp.

Platsen idag:
 1. Centralvägen
 2. Björkvallatorget
 3. Elis park
 4. Temporärt torg

TIDIGARE CENTRUMVISIONER

I mitten av 1900-talet planerades ett modernt kommuncentrum vid Centralvägen. Ursprungligen skulle tre byggnader för offentliga och kommersiella verksamheter uppföras runt ett öppet torg på Centralvägens sidsida.

Centrumvisionen genomfördes inte, utan istället påbörjades planering och genomförande av ett Medborgarhus på uppdrag av föreningen Väsby Folkets Hus.

MEDBORGARHUSET

Medborgarhuset färdigställdes 1962 i en upphöjd placering på terrass längs Centralvägen. Byggnaden inrymde bland annat biograf, konditori med uteservering, kiosk, restaurang, bar och möteslokaler. Vid invigningsdagen den 6 april visades filmen "Änglar, finns dom?" samtidigt som en danskväll anordnades. Lokalerna blev snabbt populära och hyrdes ut till föreningar, myndigheter och företag.

Under de kommande årtiondena var Medborgarhuset en viktig mötesplats med ett brett kulturutbud, inklusive biovisningar, teater, danskvällar, bingo och bokkafé. Restaurangen byttes ut mot ett gatukök, som senare blev en pizzeria, och kiosken flyttades. Den mest långlivade verksamheten var Väsby Nya Konditori med bageri. På 1980-talet fanns långt gångna planer på att renovera och bygga ut huset med nya lokaler. Under 1990-talet genomfördes vissa ombyggnader.

Under 2000-talet minskade intresset för biovisningar och danskvällar, vilket ledde till att verksamheten successivt avvecklades. Biografen stängde 2012, och några år senare upphörde även teaterverksamheten. Ungdomsverksamheten, Kulturhuset Vega, fanns i lokalerna runt 2010 men upphörde senare. Samtidigt fanns planer på att bygga om Medborgarhuset till bibliotek, men finanskrisen satte stopp för projektet.

När multifunktionshuset Messingen öppnade, med bibliotek, kulturskola och konsertsal, förlorade Medborgarhuset sin centrala funktion i kommunen.

Fotografier och tidningsklipp

Medborgarhuset hade en central roll i kommunens kultur- och föreningsliv.

STRÅK OCH MÅLPUNKTER

Centralvägen är ett av de mest folkfyllda stråken i Upplands Väsby, vilket förklaras av det välintegrerade läget i gatunätet och av placeringen mellan järnvägsstationen och Väsby Centrum.

Gatan är en allé med trottoarer, cykelbana och körbana. I bottenplan hittas olika verksamheter, bland annat mataffär, café och restauranger med uteserveringar. Intensiteten är högst närmast stationsområdet.

Närliggande målpunkter är stationen, Messingen multifunktionshus och köpcentret Väsby Centrum. Målpunkter för barn och unga är även Väsby skola och fritidsgården Väsbygården.

Möjligheterna att röra sig till fots och med cykel är goda, ofta på bilfria stråk. Norr om planområdet

finns främst bostadsbebyggelse och få publika målpunkter.

SIKTLINJER

Centralvägen erbjuder långa siktlinjer västerut mot stationsområdet och österut i riktning mot Hugo Sabels torg. I övrigt finns det få längre siktlinjer. Det är snarare ett slingrande nätverk av stadsrum, vilka ibland öppnar upp till större vyer, men som kräver god lokalkännedom för att hitta rätt.

BEBYGGELSE

Bebyggelsen längs Centralvägen är i tre till fem våningar, med inslag av höga punkthus som skjuter i höjden men som ändå inordnar sig i kvarterstrukturen. Även lamellhus med öppna gårdar förekommer.

Fasaduttrycken är många och olika, vilket ger en stadsmiljö som upplevs trivsam, brokig och med en lokal särart. Puts och tegel är vanliga fasadmateriäl. Utöver varma gula och röda fasadkulörer finns modiga accenter som lila, klarblå och turkos.

OFFENTLIGA RUM

Elis park är grönskande med fullvuxna träd, men har missgynnats av sitt läge bakom Medborgarhuset, kringbyggd av staket och hus utan entréer mot parken. Parken har därmed haft få besökare och har av många upplevts otrygg, särskilt på kvällstid.

Björkvallatorget är en mindre platsbildning som tidigare innehöll en populär uteservering, där blommande körsbärsträd var ett uppskattat inslag om våren.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Tack vare sin öppenhet mot Centralvägen har planområdet goda solförhållanden, men det exponeras också för visst trafikbuller. I planområdets norra del är bullernivåerna lägre.

Topografin på platsen är plan med svaga lokala lutningar. Dagvatten samlas idag i lågpunkter intill närliggande bostadshus, vilket kan leda till skador.

Det finns ett flertal fullvuxna träd inom planområdet, längs gång- och cykelstråket i väst och i Elis park.

Stora och gamla träd tillför ekologiska värden till platsen, såväl ekosystemtjänster som för stadens djurliv samt för personerna som vistas i och runt parken.

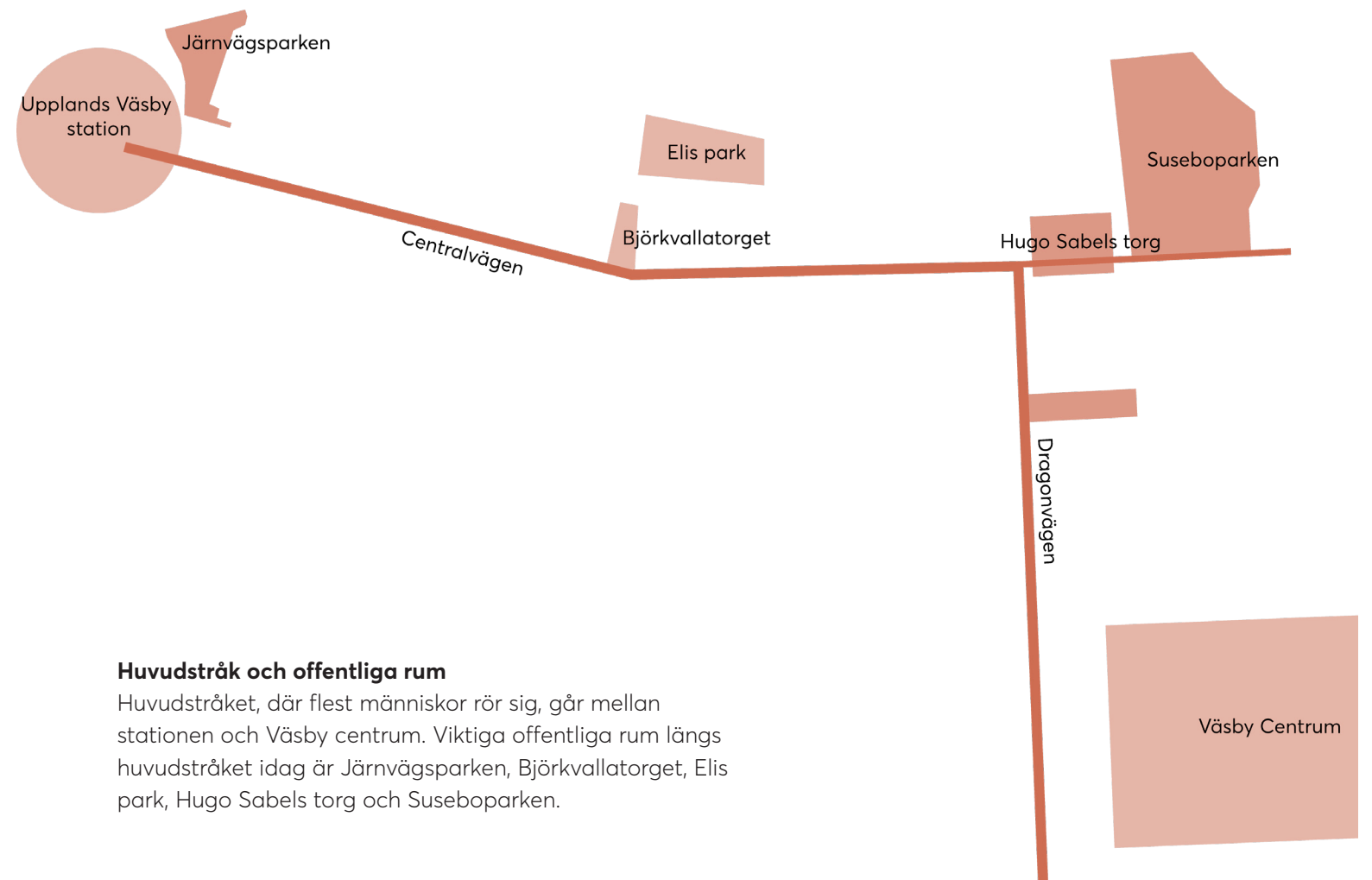

Stråkanalys

Ju bredare rött streck desto fler människor i rörelse.

Planområdet visas med gul ring.

Källa: Spacescape

Huvudstråk och offentliga rum

Huvudstråket, där flest människor rör sig, går mellan stationen och Väsby centrum. Viktiga offentliga rum längs huvudstråket idag är Järnvägsparken, Björkvallatorget, Elis park, Hugo Sabels torg och Suseboparken.

PLATSBILDER

Från Centralvägen

1. Vy västerut från planområdets östra del vid sommartid
2. Vy västerut i höjd med Björkvallatorget om vintern
3. Vy från Centralvägen in mot Björkvallatorget om våren
4. Vy från Centralvägen mot östra delen av Elis park med befintliga bostadshus

PLATSBILDER

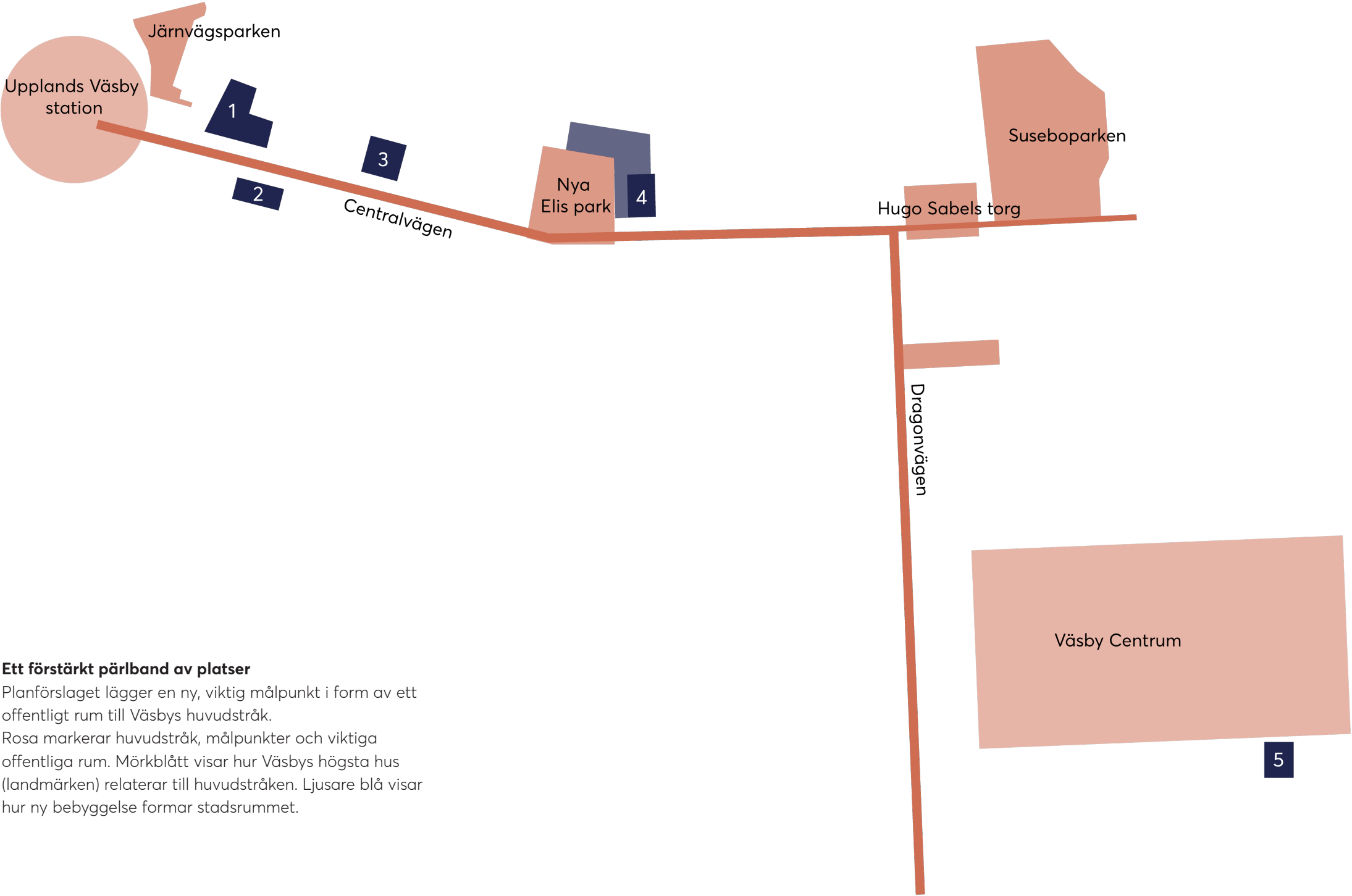
Elis park

1. Elis park från Björkvallavägen mot Centralvägen
2. Medborgarhusets tidigare infart, mot Centralvägen
3. Mot Elis park från Björkvallatorget/Centralvägen
4. Gångstråk i och till Elis park; i parkens mitt respektive entré från nordöst

”Utveckla Väsby:s särart med plats för både nuvarande och framtida Väsbybor där kommunen, både idag och i framtiden, upplevs som tillgänglig, attraktiv, trygg och upplevelserik för alla att vistas i.”

Ur Översiktsplan för Väsby kommun

Ett förstärkt pärlband av platser

Planförslaget lägger en ny, viktig målpunkt i form av ett offentligt rum till Väsby:s huvudstråk. Rosa markerar huvudstråk, målpunkter och viktiga offentliga rum. Mörkblått visar hur Väsby:s högsta hus (landmärken) relaterar till huvudstråken. Ljusare blå visar hur ny bebyggelse formar stadsrummet.

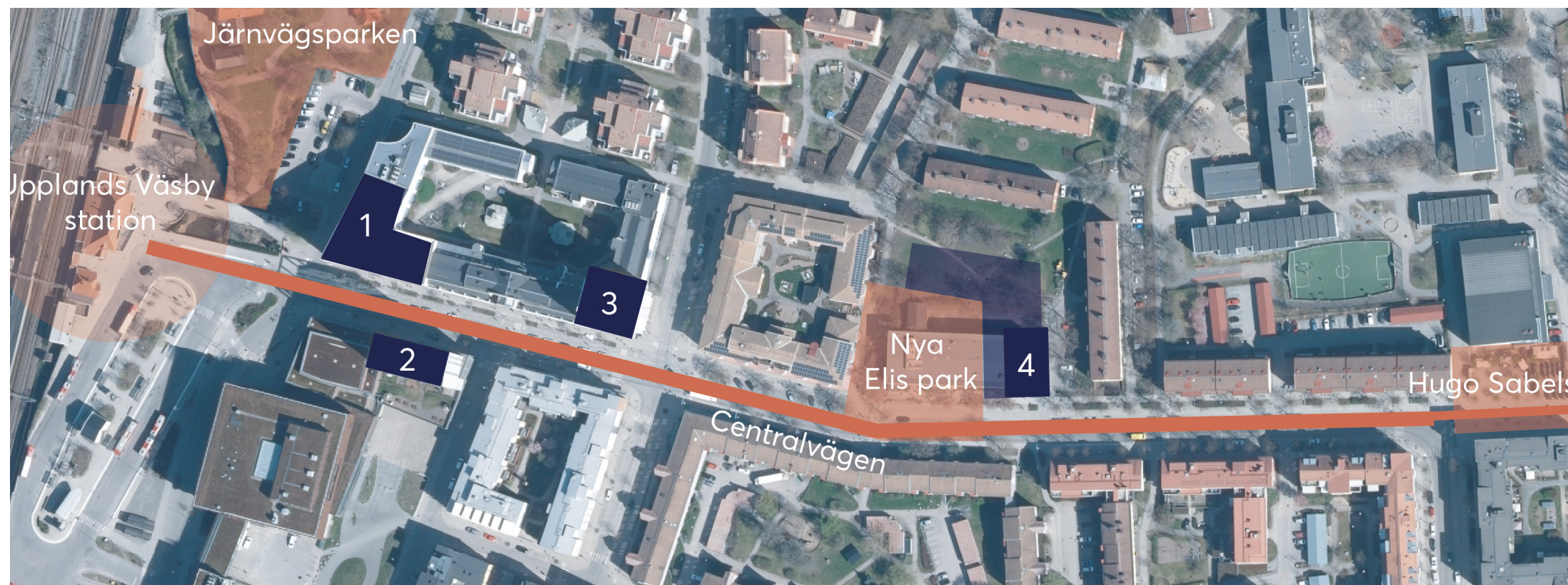
POTENTIAL

Platsens läge och historia ger goda möjligheter att stärka stadslivet i centrala Upplands Väsby, och även Centralvägen som huvudstråk. Här finns stor potential att bidra till mål i såväl översiktsplan som i kommunens stadsmässighetsdefinition.

Planförslaget syftar till att förbättra stadens offentliga rum, att dessa ska ha ett gott mikroklimat samt att nya och befintliga bostäder ska ha goda dagsljusförhållanden och lugna, gröna gårdsmiljöer. Sol- och vindstudier har utförts för att jämföra och utvärdera olika alternativ.

EFTERSTRÄVADE KVALITETER & FUNKTIONER

- En större publik yta intill Centralvägen med ett innehåll som kan locka besökare i alla åldrar, med syfte att stärka stadslivet. Den mänskliga skalan har varit central för att stadsrummet ska upplevas trivsamt.
- Utåtriktade och öppna funktioner i entréplan som aktiverar stadens golv.
- Den närmast omgivande bebyggelsen är i tre till fyra våningar, i olika planformer såsom halvslutna kvarter, öppna storgårdskvarter respektive lamellstruktur (hus i park) och punkthus. Ny bebyggelse behöver fånga upp såväl riktningar och höjder från det befintliga och skapa en ny, samspelt helhet.
- Varierade byggnadshöjder för att bygga vidare och förstärka centrala Upplands Väsby:s dynamik och särart.
- Stadsrummet markeras som en viktig målpunkt längs huvudstråket genom att ett nytt landmärke föreslås på platsen.

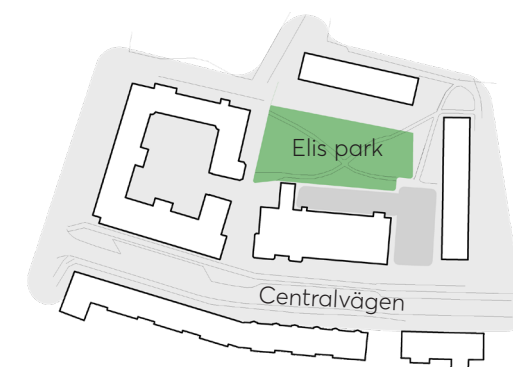

HUVUDGREPP

Planens huvudgrepp är att samla Björkvallatorget och Elis park till "Nya Elis park" – ett offentligt rum med egenskaper av både park och torg på Centralvägens solsida.

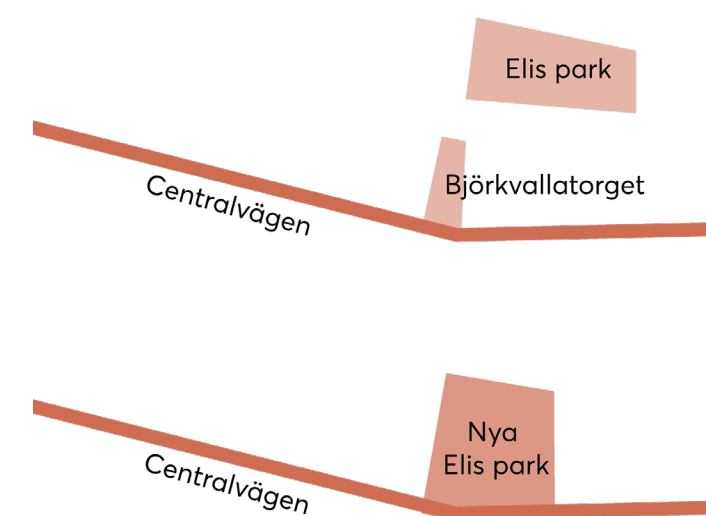
"Parktorget" får direkt kontakt med huvudstråket och blir väl synligt mitt på Centralvägen, där gatan svagt ändrar riktning.

Parktorget blir en samtida tolkning av det historiskt planerade kommundorget.

Parkens läge idag

Elis park ligger norr om tidigare Medborgarhuset och saknar direkt koppling till Centralvägen.

Före – efter

Det offentliga rummet flyttas fram mot Centralvägen. Det får större synlighet och gynnsamma solförhållanden.

Elevation längs Centralvägen

Förslaget utgår från Väsby's karaktäristiska silhuett av "högt och lågt" längs Centralvägen.

Vy av parktorget med den gröna oasen från nordväst

BIBLIOTEKSKVARTERET – EN NY MÖTESPLATS MITT I STADEN

Det nya "bibliotekskvarteret" utgörs av ett parktorg med fond av en ny byggnadskropp som innehåller lokaler i markplan och bostäder högre upp. Stadsrum och byggnad samspelar med varandra i en omsorgsfullt gestaltad miljö.

Den nya byggnaden definierar tillsammans med nuvarande byggnader på tomtens västra sida ett tydligt stadsrum. Verksamheter i gatuplan har entréer som vänds mot parktorget och gatan. På så vis svarar utformningen mot kommunens mål om stadsmässighet och levande gator och torg.

PUBLIKT STADSRUM

Platsens centrala läge och närhet till viktiga målpunkter innebär att bibliotekskvarteret blir ett viktigt publik stadsrum. Platsen har förutsättningar att bli en attraktiv mötesplats för Upplands Väsby invånare – ett stadsrum för både vardagsliv, samlingar och mindre evenemang.

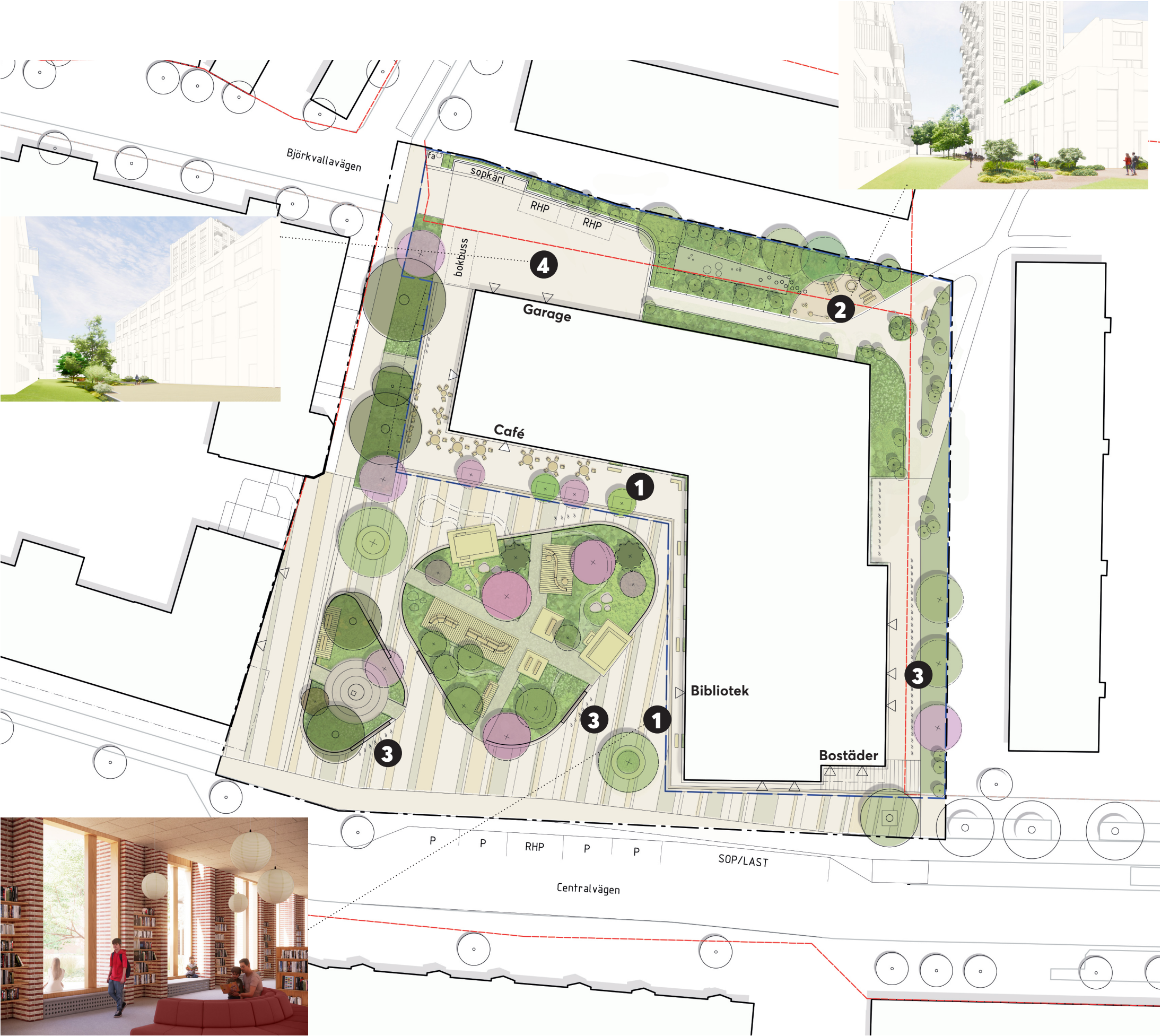
Nya Elis park kompletterar bebyggelsen längs Centralvägen som idag saknar större offentliga utemiljöer för människor att stanna upp vid, mötas och vistas på. Nya Elis park intill Centralvägen blir en bättre och tryggare parkmiljö som bidrar till Centralvägens offentliga rum med en ny sorts "grön oas" och aktivitet på parktorget.

Utformningen skapar nya blickfång, inte bara på torget utan också i det nya, större stadsrum som bildas av torget tillsammans med Centralvägens gaturum. Med prunkande planteringar, träd och en väl genomtänkt ljussättning skapas en attraktiv och upplevelserik plats vid olika tider på dygnet och året.

PLATSENS HISTORIA FÖRS VIDARE

Gestaltningen av den nya biblioteksbyggnaden och dess parktorg bär vidare platsens betydelse för Upplands Väsby invånare. Även återbruk av material från det tidigare Medborgarhuset bidrar till att platsens historia förs vidare.

ILLUSTRATIONSPLAN

NYA ELIS PARK

Den övergripande visionen för Nya Elis Park är att platsen ska öppna upp sig som ett inbjudande, grönt och lummigt rum mot Centralvägen.

En bärande idé för gestaltningen är att i markplan knyta samman den invändiga och utvändiga miljön i ett levande "stadsgolv". Byggnadens interiöra golv förlängs visuellt och övergår i torgets beläggning. I fasadens djupa fönsternischer finns sittplatser placerade omväxlande inne och ute.

Utemiljön närmast byggnaden får goda sol- och vindförhållanden och erbjuder såväl uteservering som fristående soffor utomhus framför växtlighet på fasaden (1).

BOSTADSGÅRD

Norr och öster om byggnaden skapas en grön miljö som ansluter till de intilliggande tomterna och på så vis blir del av en större grönstruktur. Här finns plats för sociala ytor och lek (2). Denna yta höjdsätts så att skyfallssäkring uppnås. Även öster om byggnaden finns ett rinnstråk vid skyfall.

PARKERING OCH ANGÖRING

Cykelparkeringar (3) placeras på flera platser – dels i anslutning till bostadshusets entréer, dels i mindre grupper utspridda över torget.

Angöring med bil sker längs Centralvägen och via parkeringsgaraget som har infart från Björkvallavägen (4).

Två parkeringsplatser reserverade för rörelsehindrade finns utomhus med infart från Björkvallavägen (4). Här finns även en lastplats för bokbuss.

Illustrationsplan skala 1:500

PARKTORGETS GESTALTNING – LUMMIGT, LUGNT, LEKFULLT OCH LITTERÄRT

Parktorgets gröna rum blir en lugn oas för både avskildhet och social samvaro. Grönskans variationsrikedom bidrar med biologiska och estetiska kvaliteter i blomning, blad och höstfärger.

Genom omsorgsfull gestaltning av utemiljöerna uppmuntras besökare och passerande i alla åldrar att stanna till och uppehålla sig på platsen.

OASEN

Parktorget domineras av en stor grön yta kallad "oasen" (6) som bildar ett lugnare och mer avskilt rum i rummet. Ytan har nedsänkta växtbäddar med lummiga planteringar innehållande perenner, buskar och träd.

Stenmjölsgångar och trädäck i olika nivåer bildar stråk och mindre rum för vistelse inuti grönytan, med olika typer av sittplatser för att passa olika målgrupper. Oasen är tänkt att fungera som en stillsam plats, i kontrast till livet på Centralvägen.

Små barkgångar i planteringarna uppmuntrar barns rörelse och nyfikenhet på platsen. Inslag som lekfulla skulpturer och sittmöbler i alternativa utföranden bidrar till att platsen blir attraktiv och inspirerande för barn och unga.

TRÄD RAMAR IN

En rad av träd (7) skapar en ram mot stråket med verksamhetslokaler i kvarteret väster om parken. Ambitionen är att plantera befintliga lindar från Elis park tillsammans med nya träd i växtbäddar och i en hårdgjord yta. Längs med byggnadens södervända fasad tillkommer även ett antal träd (8) som ger solavskärmning till de sydvända glaspartierna och vistelseytorna. Träden längs fasaden står i skelettjordsbäddar som kan fördröja och rena dagvatten från hustaken.

DESIGN OCH KONST

Genom karaktärsfulla och platsspecifika objekt som Optimuslampan och konstverket "Tre vise" från gamla Elis park, knyts utformningen till platsens och Väsbyns historia.

VIMMELYTOR

Intill biblioteket och caféets entréer öppnar torgrummet upp sig (9). De hårdgjorda ytorna medger en flexibel användning av platsen, exempelvis utomhusverksamhet för biblioteket eller andra kulturella evenemang.

Träd och växtlighet väljs och placeras i syfte att skapa en överblickbar plats. Siktlinjer bevaras genom att träd stammas och markvegetationen hålls relativt låg. På så vis uppnås lummighet och trivsel liksom orienterbarhet och trygghet.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Parktorgets bioeffektiva lösningar bidrar till ekosystemtjänster i form av dagvattenhantering, gott lokalklimat och estetiska upplevelsevärden. Stora delar av dagvattnet omhändertas i nedsänkta växtbäddar. De nya träden bidrar med luftrening och syresättning liksom vindskydd och skugga.

Utsnitt parktorg skala 1:300

Det nya Parktorget
Vy från Centralvägen med blicken österut

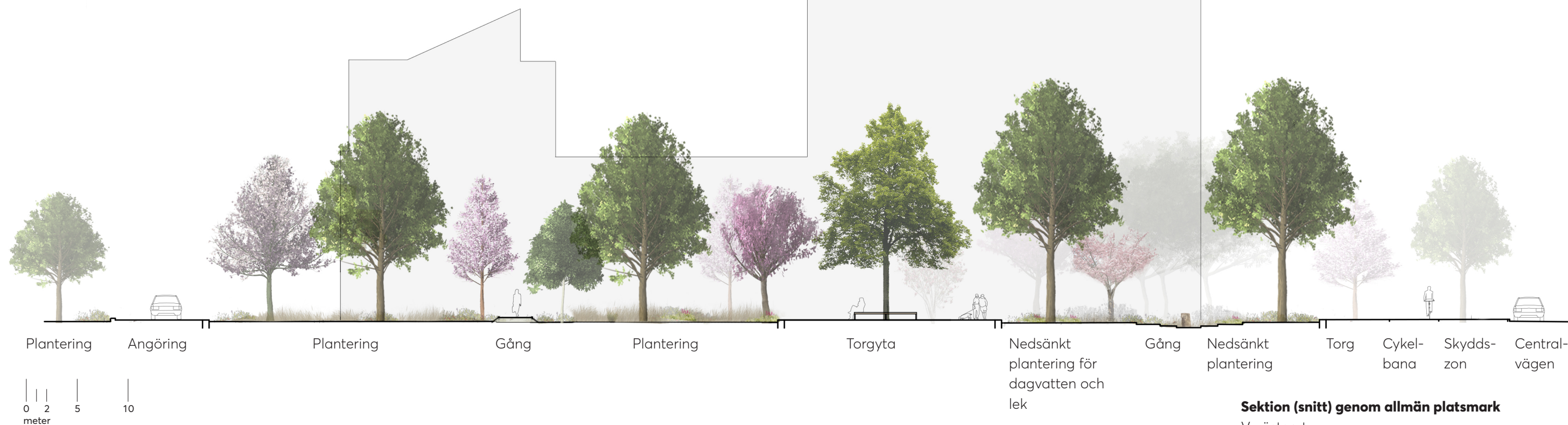
Det röda strecket visar sektionens läge.

SEKTION A-A

Mot gångstråket längs parktorgets västra sida planeras en trädrad som bland annat innehåller två befintliga storsvuxna lindar. Dessa praktfulla träd ger historisk förankring och en grön inramning av parken.

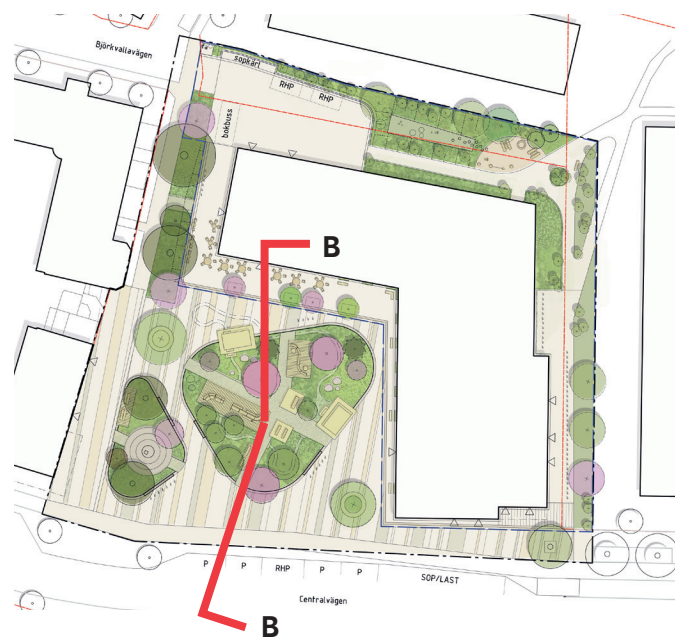
Ambitionen är att komplettera trädraden med fler storsvuxna träd varför möjligheten att flytta lindar från nuvarande Elis park utreds. Därutöver föreslås nyplantering av yngre träd.

Växtbäddarna renoveras varsamt med hänsyn till befintliga rotsystem i syfte att uppnå mer gynnsamma växtförhållanden och bättre dagvattenhantering.

Sektion (snitt) genom allmän platsmark

Vy österut

Det röda strecket visar sektionens läge.

SEKTION B-B

I oasen, parktorgets större sammanhängande grönyta, kan besökare hitta mer avskilda rum och sittplatser för vistelse på egen hand eller i grupp.

De nedsänkta växtbäddarna gör att oasen har goda möjligheter att hantera dagvatten.

Förslaget innehåller nyplanterade träd vars blomning liknar de körsbärsträd som tidigare stod utanför Medborgarhuset. Träden bidrar med skugga och temperaturreglering.

Café

Uteservering

Upphöjd
vistelseyta

Nedsänkt plantering för
dagvatten och lek

Vistelseyta på trädäck

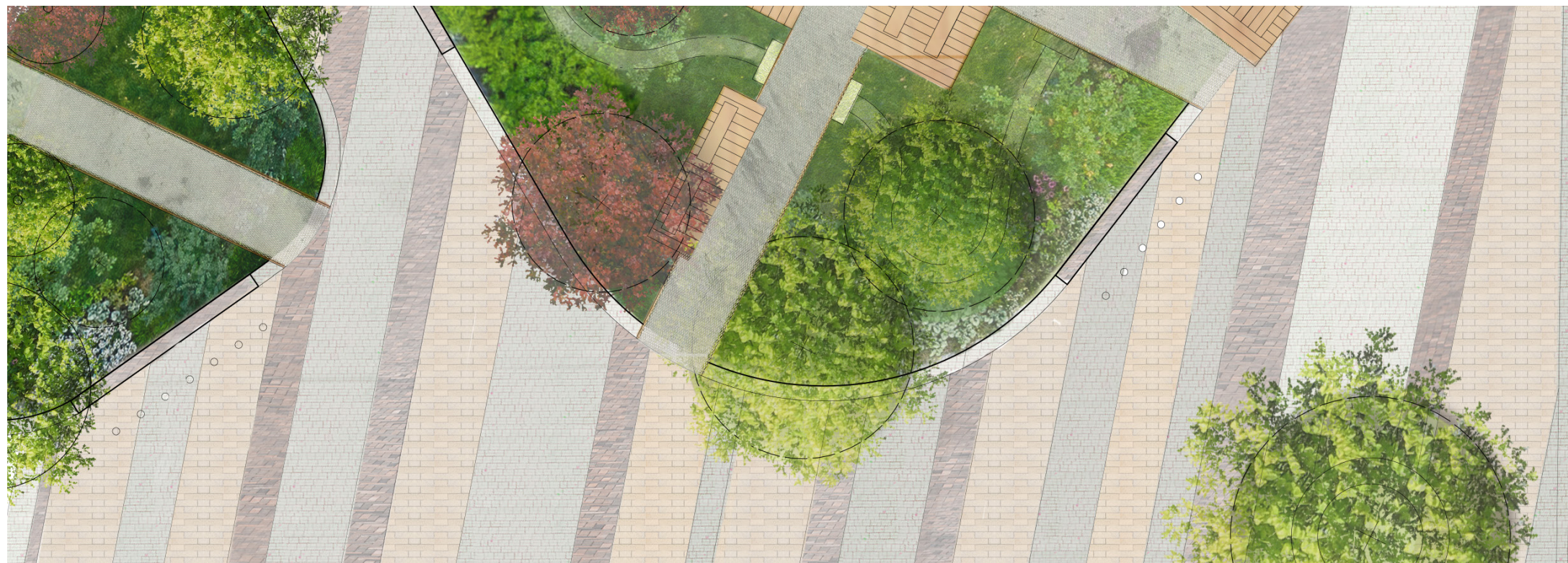
Nedsänkt plantering för
dagvatten och lek

Torg

Cykelbana

Centralvägen

0 1 2 5
meter

Utsnitt markbeläggning

MATERIALPALETT

Att låta utemiljöns materialpalett samspela med bibliotekets fasad och interiör liksom att integrera återbrukat material är två bärande idéer för valet av material till torgytan.

Genom de nedsänkta centrala delarna av parken slingrar sig stenmjölsgångar kantade med detaljer och sitttytor i trä. Murar, sittmöbler och övrig möblering samspelar med byggnadens fasad i varma kulörer.

VEGETATION

Körsbärsträden som omgivit det tidigare Medborgarhuset har varit omtänkta. Förslaget är att återskapa denna blomprakt genom att i Nya Elis park plantera körsbärsträd av olika sorter som kan ge en lite längre och mer variationsrik vårblooming.

Det växtmaterial som tillkommer i de nya planteringarna är en blandning av perenner, buskar och träd. En mångfald av arter bidrar till upplevelsevärden i form av till exempel blomning och olika karaktär under året.

DESIGN

Optimuslyktan är specialtillverkad för Upplands Väsby och står idag bland annat längs Centralvägen. Hur lyktan skulle kunna integreras i planteringarna i Nya Elis park visas i den nedre bilden.

MARKBELÄGGNING

I den hårdgjorda markbeläggningen används återbrukat material i så stor utsträckning som möjligt.

Betongmarksten, granit och andra markbeläggningar läggs i ett strikt mönster, vilket ger en variationsrik och livfull yta.

Mönstret gör att delar av beläggningen kan bytas ut vid behov, utan att det stör helhetsintrycket.

Illustration plantering

PLANTERINGSYTOR OCH TRÄD

Den bärande idén för planteringar är att torget ska upplevas lummigt och grönt. Detta skapas genom flerskiktade planteringar med högstamiga träd, solitära buskar och perenner med blomning och intressant bladform.

Ambitionen är att behålla trädraden i väst för att rama in platsen. Borttagna träd kompenseras genom att ungefär hälften av de nya träden är vårblomande.

Planteringarna tar hand om dagvatten från hårdgjorda ytor vilket både fungerar som bevattning av växterna samt som fördröjning av dagvatten.

De nedsänkta planteringarna innehåller fukt- och torktåliga marktäckande perenner, prydnadsgräs och lägre buskar. Övriga planteringar utformas som mindre skötselintensiva med lägre marktäckande buskar.

- Nedsänkt plantering med buskar och inslag av perenner
- Sluttande buskplantering med bevarade träd
- Buskplantering med inslag av blomning
- Befintliga lindträd
- Storvuxna lindträd (flytt från Elis park utreds)
- Nya blommande träd
- Nya träd blandade arter
- Nya barr-/vintergröna träd

KONSTNÄRLIG UTSMYCKNING

I Elis park finns idag en liten cirkulär plats med rosenplanteringar som ringar på vattnet kring konstverket "Tre vise". Det är en skulptur i bohus-granit utformad av konstnären Britta Norrvi 2005.

För att återknyta till platsens historia och identitet föreslås konstverket införlivas i det nya parktorgets utformning, och ges en placering i mitten av en trappformad, försänkt stencirkel i den södra trädgruppen.

Sektion D-D med amfiteater och konstverk

Ovan:
Konstverket "Tre vise" på sin nuvarande plats i Elis park.

Till vänster:
Illustrationsplan med konstverk

KOMPOSITION

Byggnaden är formad som en öppen vinkel vilken bildar en skyddad plats med en rygg kring det nya parktorget. Fasaderna gestaltas i kvalitativa och beständiga material, till största delen i tegel i olika nyanser. Ett genomgående tema är en vertikal indelning med tydlig rytm, där täta och glasade partier skapar en lugn ordning – och samtidigt bidrar till öppenhet och kontakt mellan ute och inne.

Byggnaden består av tre tydliga delar: bas, radhus och punkthus.

Den publika basen innehåller utåtriktade lokaler och verksamheter som aktiverar parktorget. Över basen ligger bostäderna.

BAS (1)

Basen består av två våningar med lokaler. Basens låga och välkomnande skala ramar in parktorget och skapar en attraktiv stadsbild.

Huvudentrén till bostäderna ligger mot Centralvägen medan entréer till lokaler ligger mot parktorget.

Förslag på verksamheter i lokalerna är bibliotek och café.

RADHUS (2)

Ovanpå basen står nio stadsradhus i två våningar. Radhusen har egna entréer och små förgårdsplatser hör till vart och ett av hemmen. De barnvänliga bostäderna utgör en egen värld på taket, men har ändå fin visuell kontakt med parktorget.

PUNKTHUS (3)

Punkthuset sträcker sig uppåt och samspelar med Centralvägens höga byggnader, Väsby fyr och kvarteret Korpkulla. Här finns bostäder i olika storlekar, många med hörnläge och ljus från två sidor. Punkthuset landar på Centralvägen i sydöstra hörnet och annonserar där sin huvudentré.

KONTRAST MELLAN HÖGT OCH LÅGT

Syftet med den tredelade strukturen är att bevara och förstärka Väsby's karaktär av kontraster mellan högt och lågt, där landmärken reser sig över den småskaliga stadsmiljön.

Kvarteret bygger på så sätt vidare på Väsby's unika särart, där trivsamt småstad och pulserande storstadsregion förenas.

Byggnadens varierande höjder och dynamiska komposition bidrar till en levande och attraktiv stadsmiljö, där arkitektur och offentliga rum tillsammans ger den urbana upplevelsen.

PARKTORGET (4)

Parktorget har en tydlig offentlig karaktär som sträcker sig ända fram till byggnadens fasad.

Lokalerna på bottenvåningen vetter mot både gatan och parktorget, med generösa glaspartier och entréer som skapar en öppen och välkomnande atmosfär. Längs fasaden planeras för en uteservering och sittnicher – platser där människor kan umgås och uppleva stadslivet.

BOSTADSGÅRD

Två grönskande bostadsgårdar bildas på östra och norra sidan av byggnaden. Dessa är 15 till 20 meter breda, jämförbara i storlek med de befintliga gårdarna mellan lamellhusen.

Gårdarna ligger inom privata fastigheter, men har gångstråk som förlänger de smidiga gångförbindelser som finns mellan lamellhusen idag. Hus i park-planeringen förlängs på så sätt fram till Centralvägen utan återvändsgränder.

Utöver bostadsgårdar på mark erbjuds även lugna och trygga gemensamma utemiljöer på de nya byggnadernas tak.

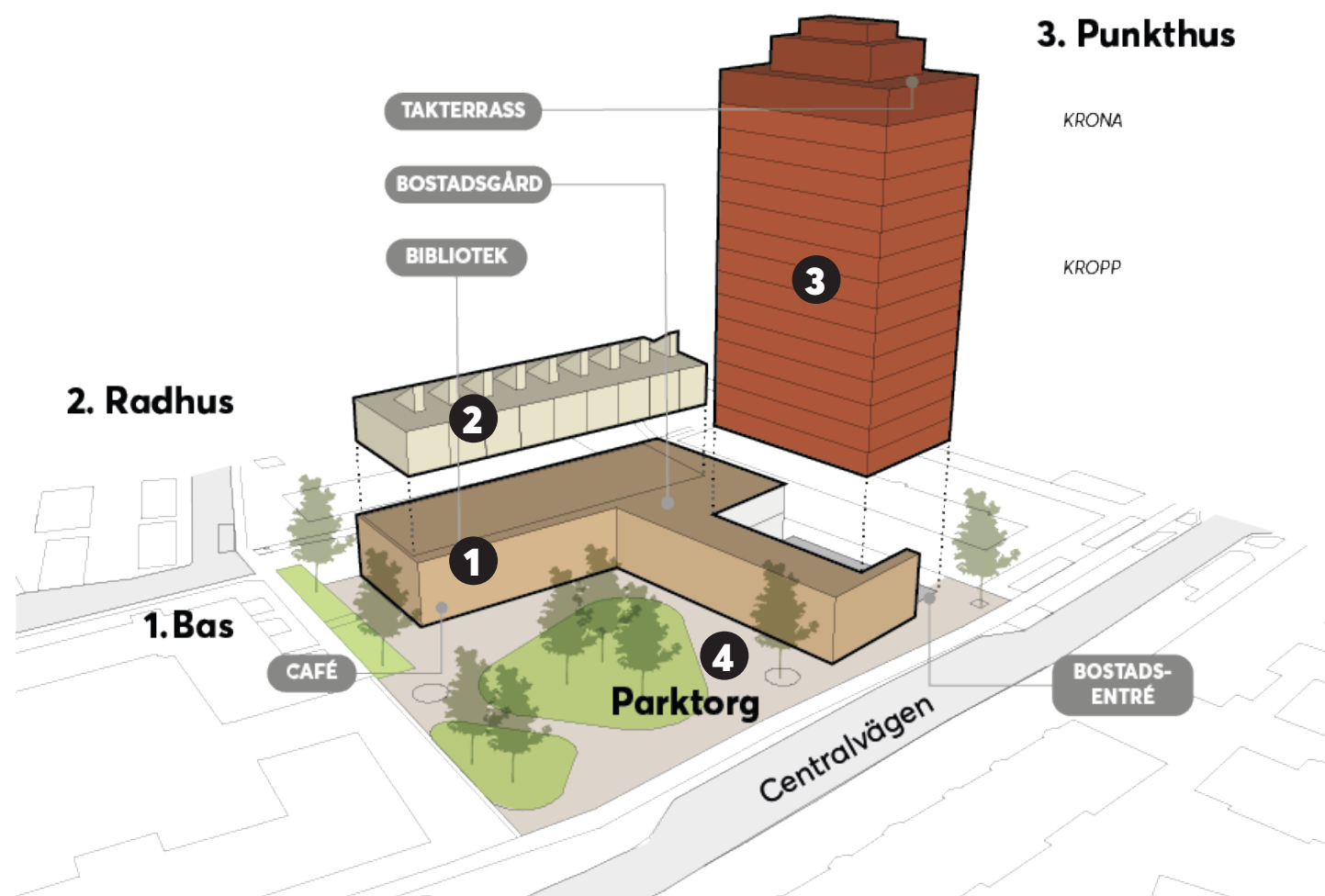
MOBILITET

Bostädernas cykelrum och entréförråd ligger i punkthusets nedre del och nås via gångstråk längs östra bostadsgården. Under byggnaden finns ett parkeringsgarage med infart från Björkvallavägen.

Mot Björkvallavägen finns tillgänglig biluppställning för besökare till lokalerna liksom lastplats för bibliotekets bokbuss.

MILJÖRUM

Mot Centralvägen finns två miljörum, ett för bostäderna och ett för lokalerna. Lokalerna har även möjlighet att ha kärll utomhus med hämtning från Björkvallavägen.

Sprängskiss

Bebyggelsens delar

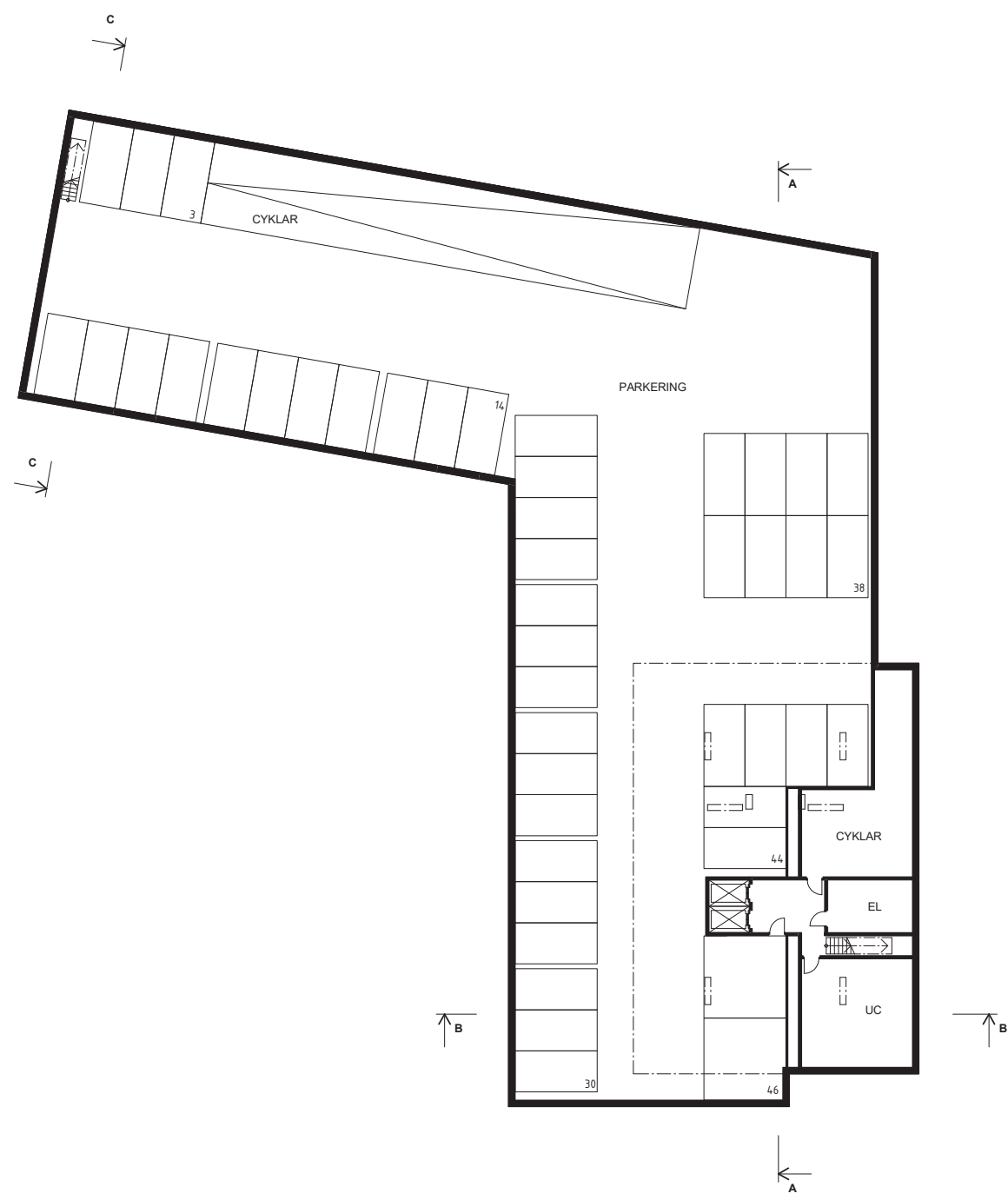
1. Bas
2. Radhus
3. Punkthus
4. Parktorg

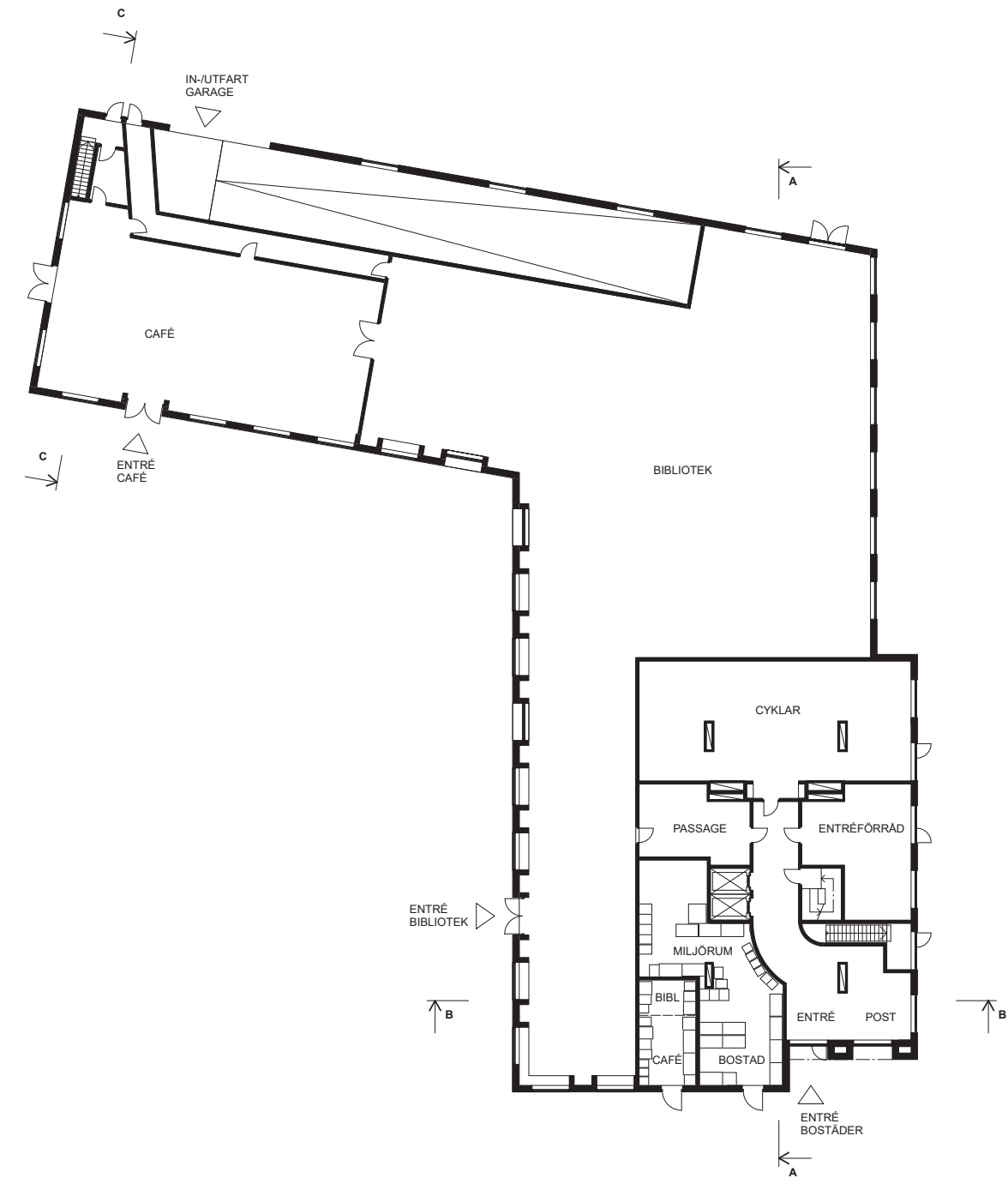
Landmärken i Väsby

Skalenlig jämförelse, från vänster:

- Vilunda 19:5 "Väsby fyr", Centralvägen
- Vilunda 16:59, Kv Korpkulla, Centralvägen
- Vilunda 1:320 "Nya Elis park", Centralvägen
- Vilunda 6:84 "Drabantehuset", Väsby Centrum

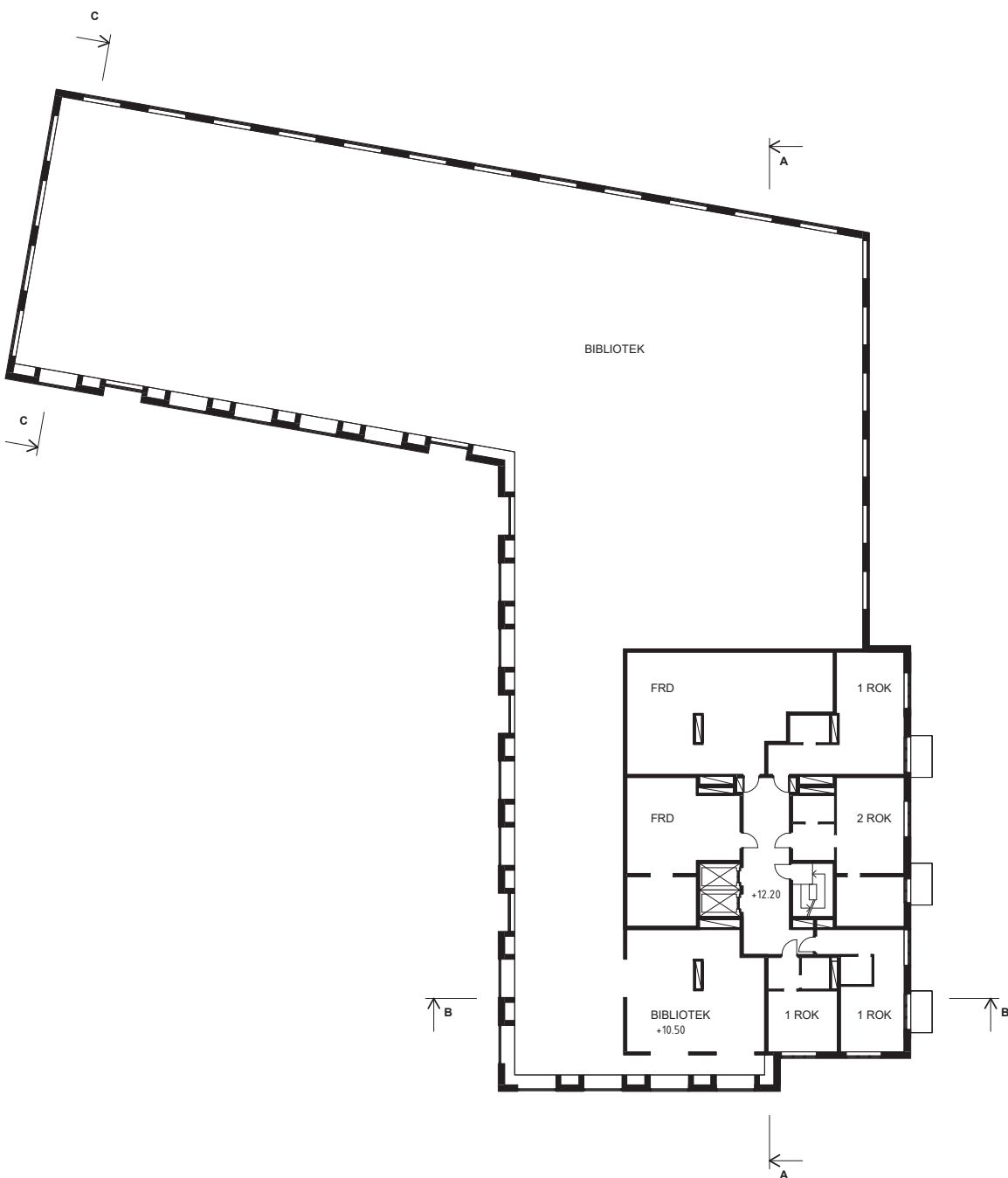

Plan 9 – källare
Skala 1:400 (A3)

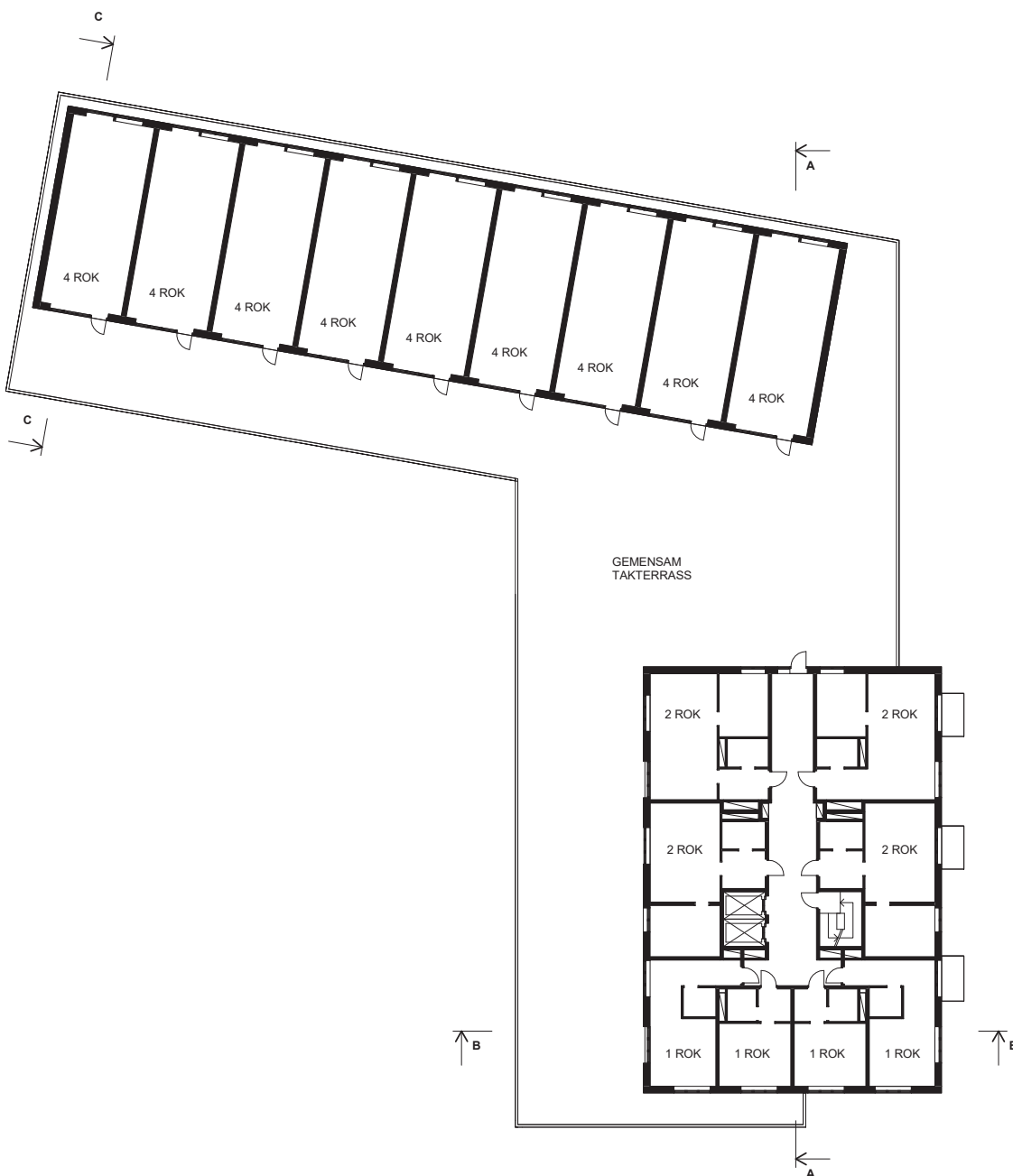

Plan 10 – entréplan
Skala 1:400 (A3)

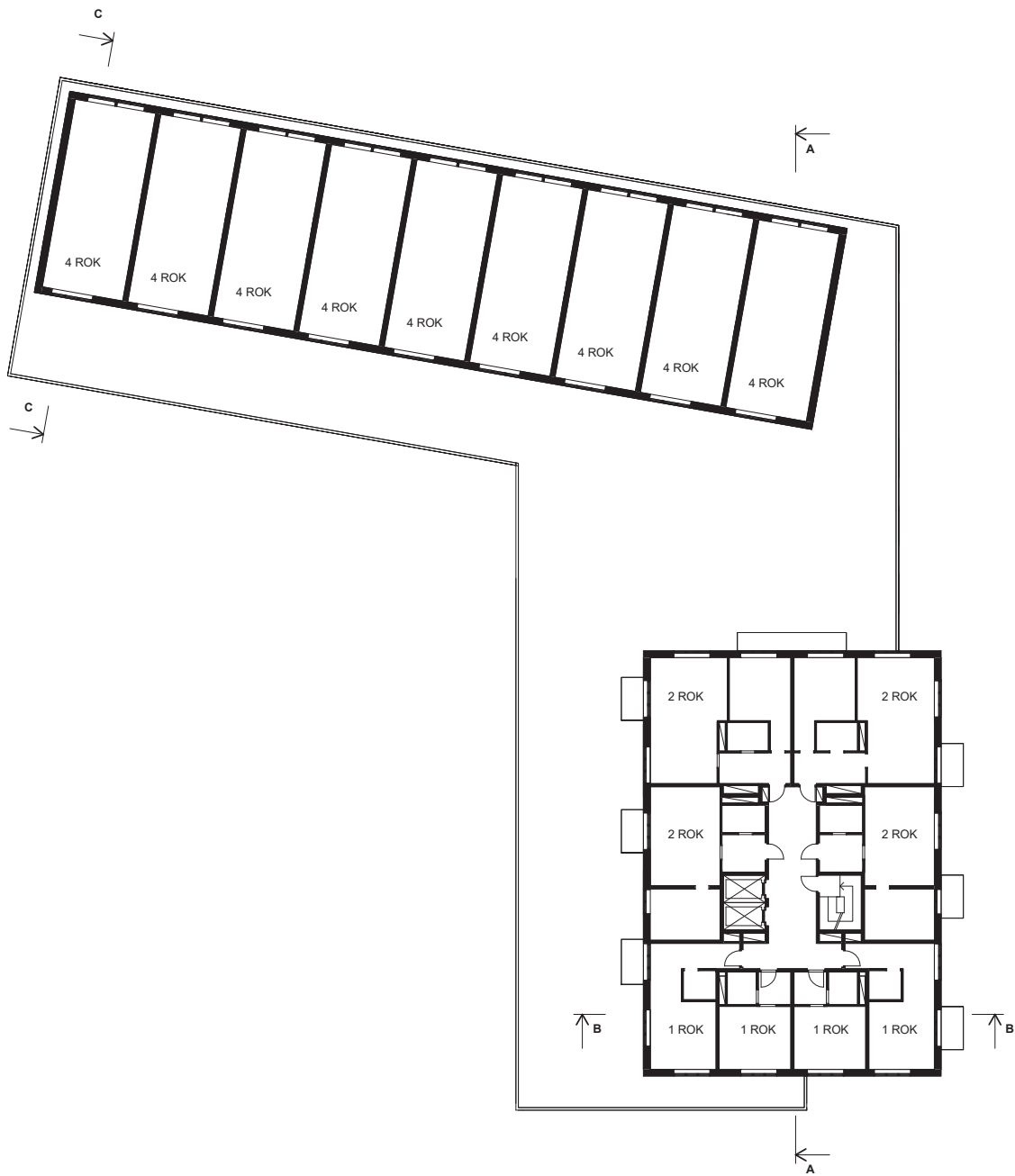

Plan 11 – 1 tr
Skala 1:400 (A3)

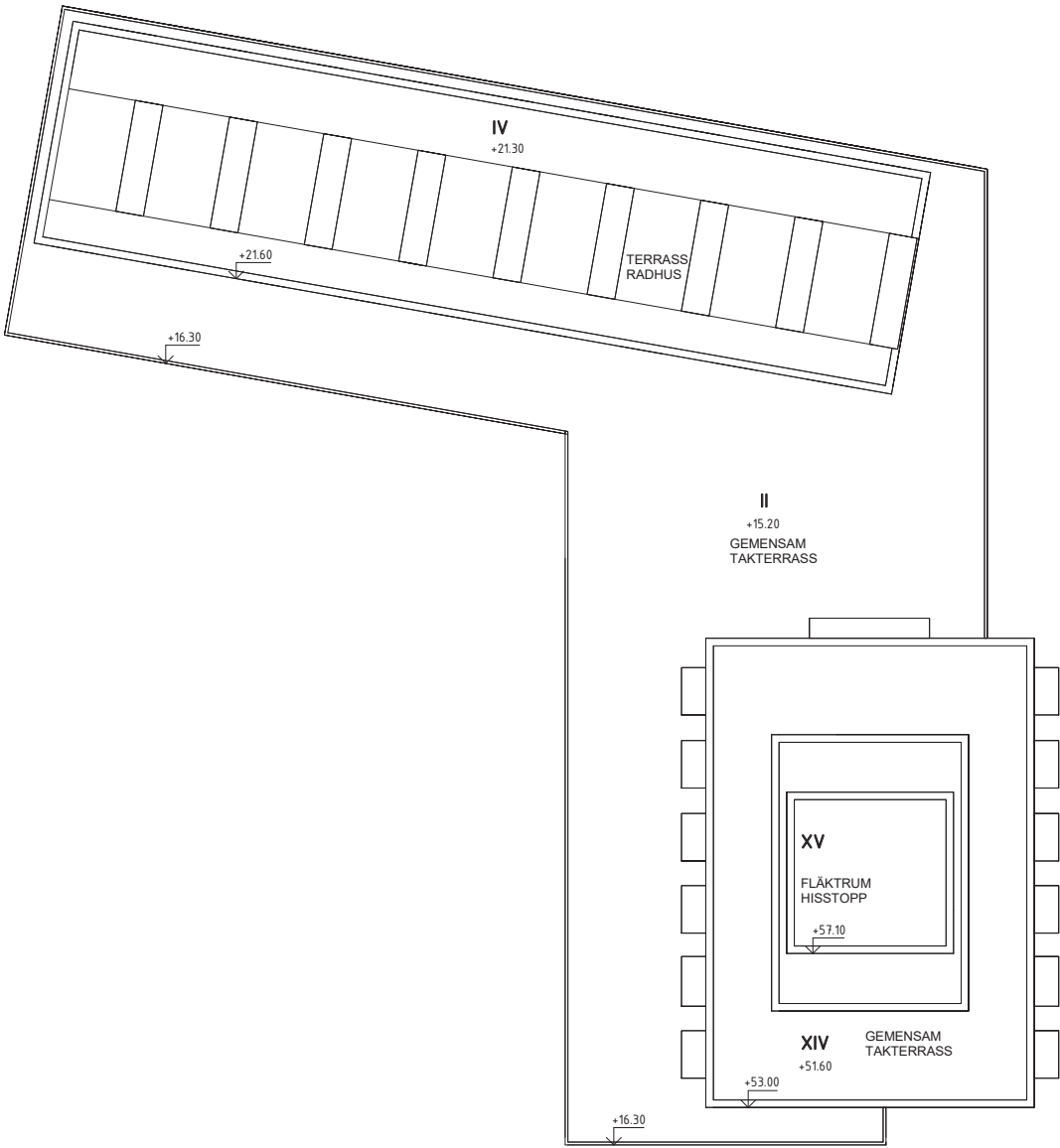

Plan 12 – takterrass
Skala 1:400 (A3)

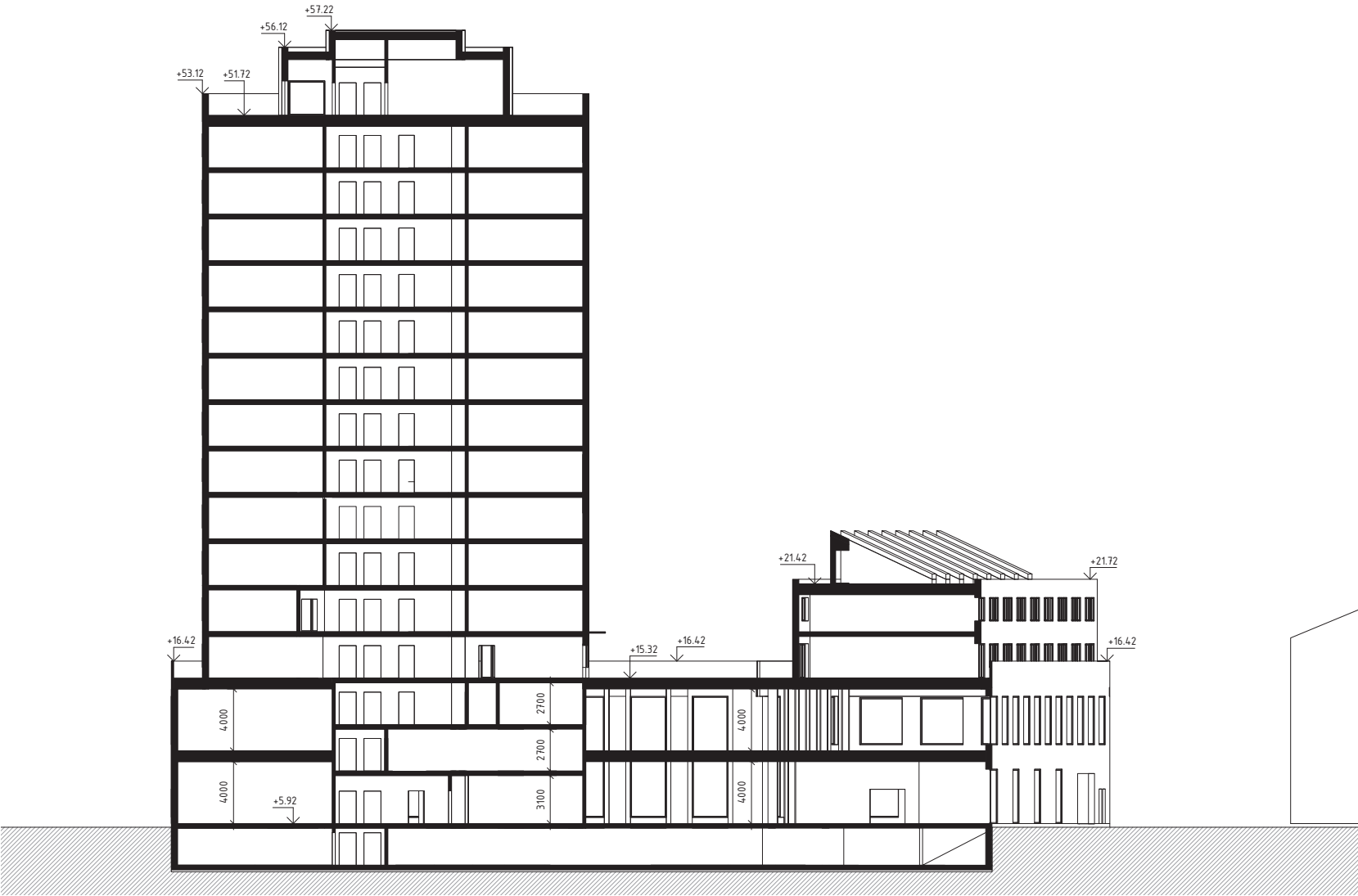

Plan 13
Skala 1:400 (A3)

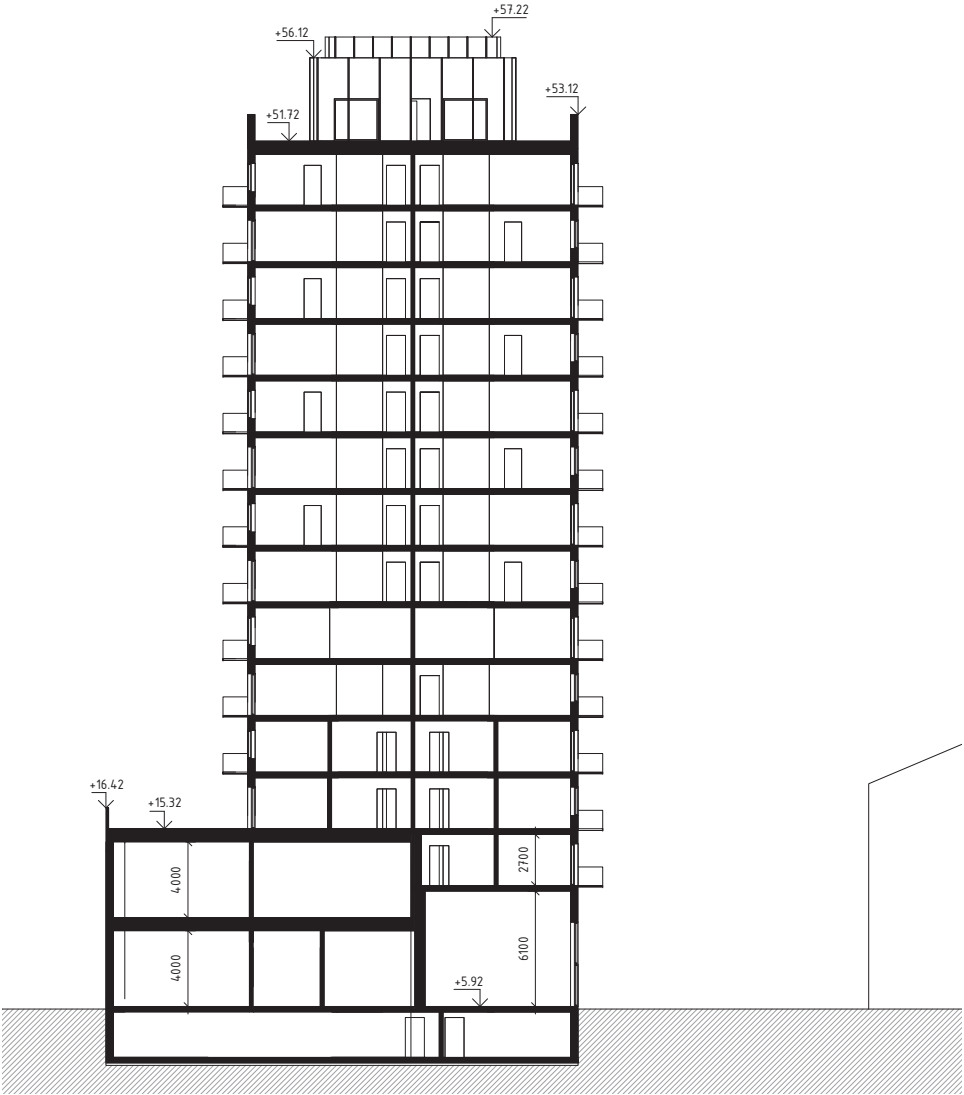

Takplan
Skala 1:400 (A3)

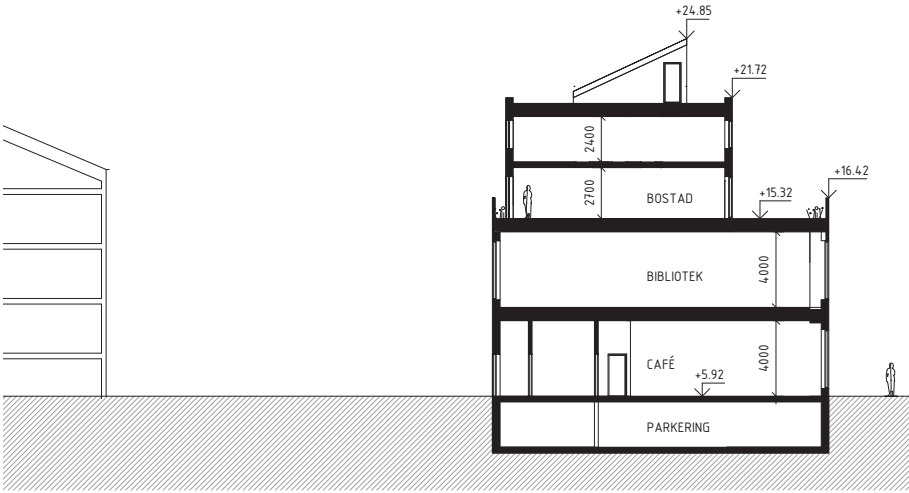

Sektion A-A
Skala 1:400 (A3)

Sektion B-B
Skala 1:400 (A3)

Sektion C-C
Skala 1:400 (A3)

TAKTRÄDGÅRD

Två våningar upp från markplanet finns en takträdgård med både en gemensam samt fleralet individuella uteplatser för de boende. Längs radhuslängan finns också radhusens entréer med en liten förgårdsmark.

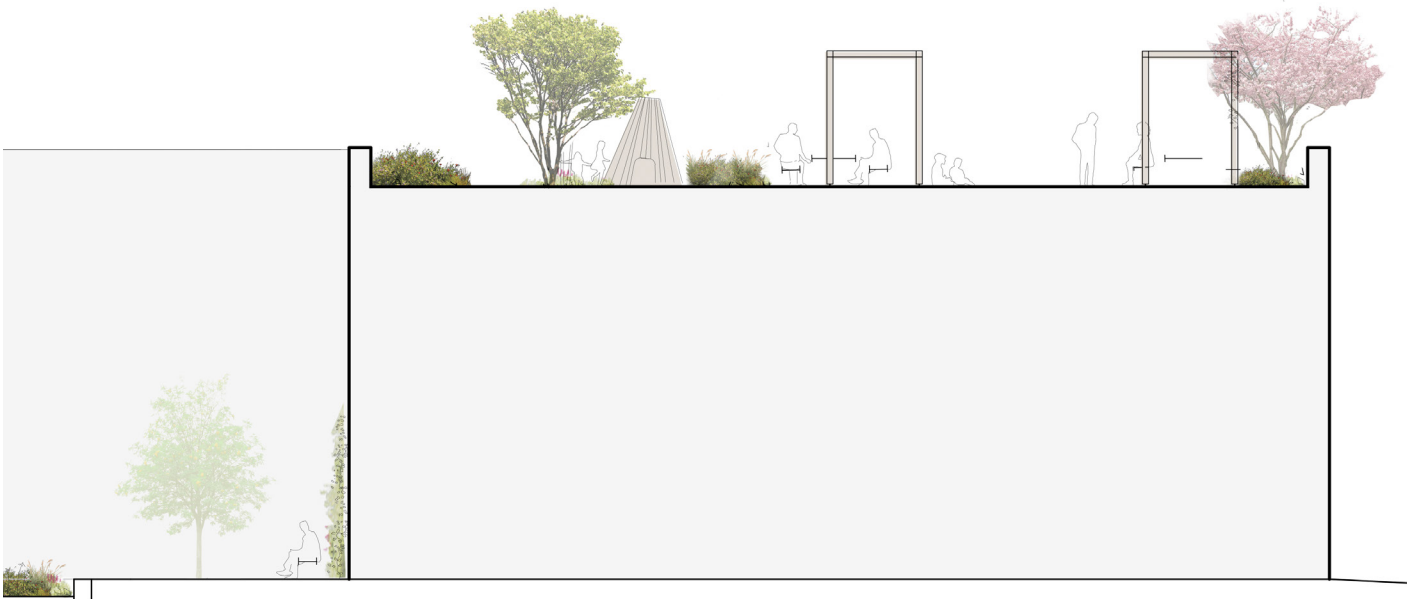
Den gemensamma uteplatsen är omgärdad av grönskade planteringar. Mindre buskträd bildar tillsammans med markvegetation en inramning mot omgivande bostäder. På gården finns lekfulla inslag som mindre gångar mellan planteringar, en koja och en lekskulptur.

TAKTERRASS

På punkthusets tak finns en gemensam takterrass som kan nyttjas av de boende i huset. Terrassen består av en mindre del inomhus samt en yta utomhus med plats för ett långbord där större grupper kan samlas för social samvaro. Det finns även utrymme för enskilda sol- och sittplatser.

BOSTADSGÅRD

Området norr om huskroppen mot intilliggande befintliga bostadskvarter utformas för de boende med träd och buskplanteringar, gångväg med parkbänkar och en mindre gemensam uteplats med småbarnslek.

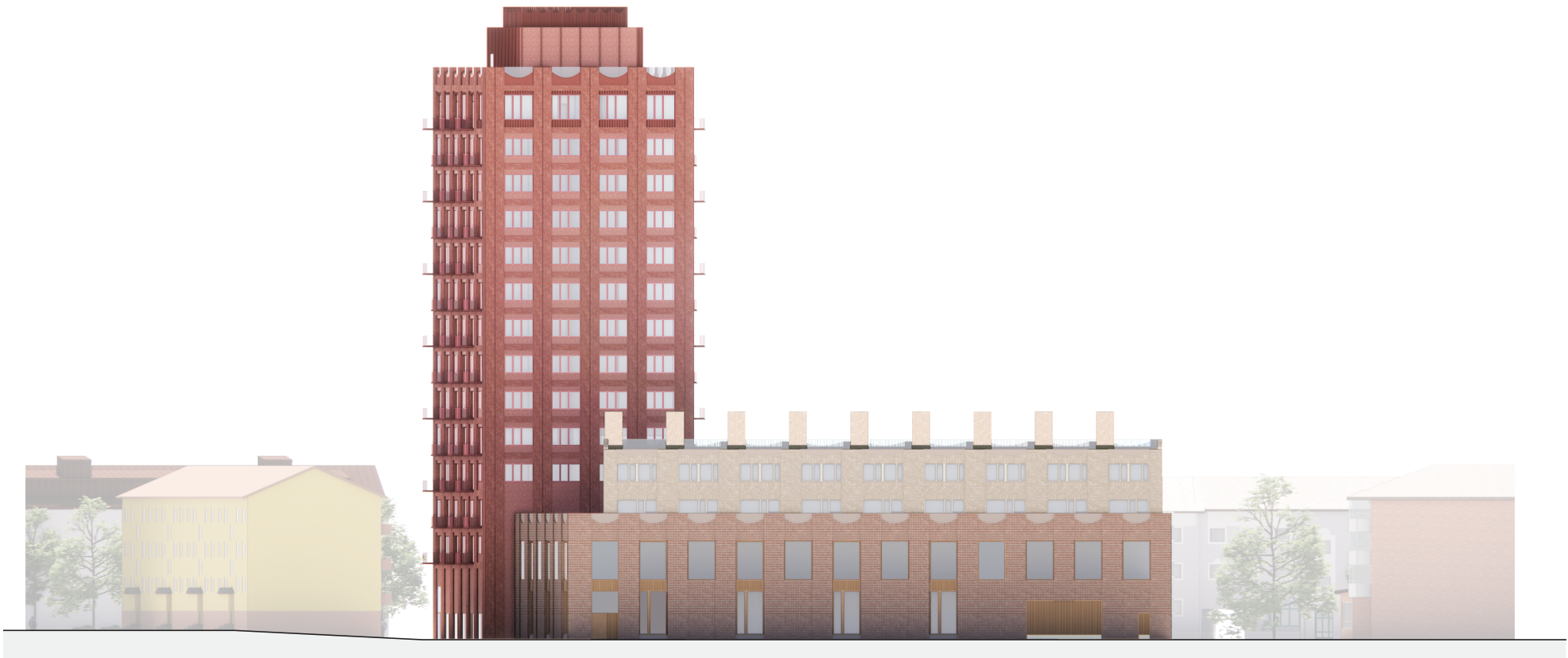

illustrationsplan takträdgård 1:500

Sektion C-C takträdgård 1:250

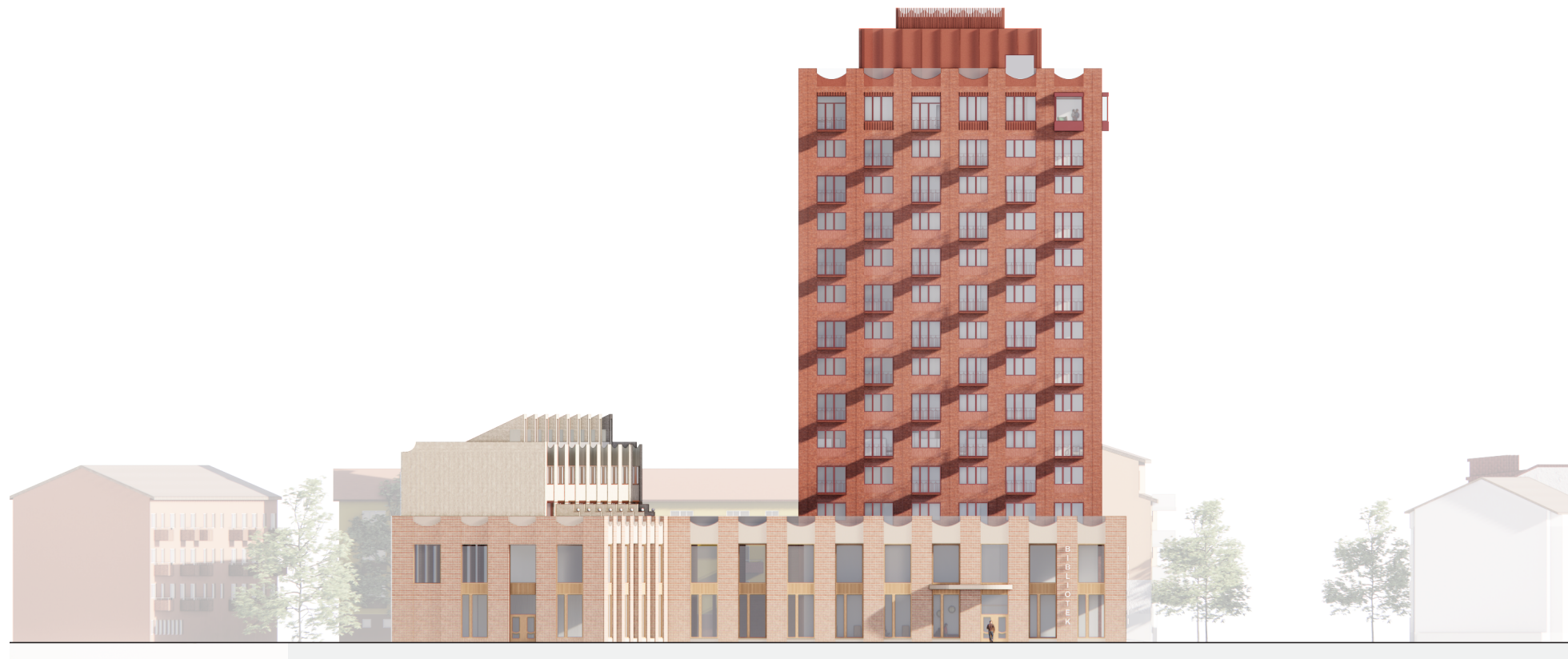

Fasad i söder
mot Centralvägen
Skala 1:500 (A3)

Fasad mot norr
Skala 1:500 (A3)

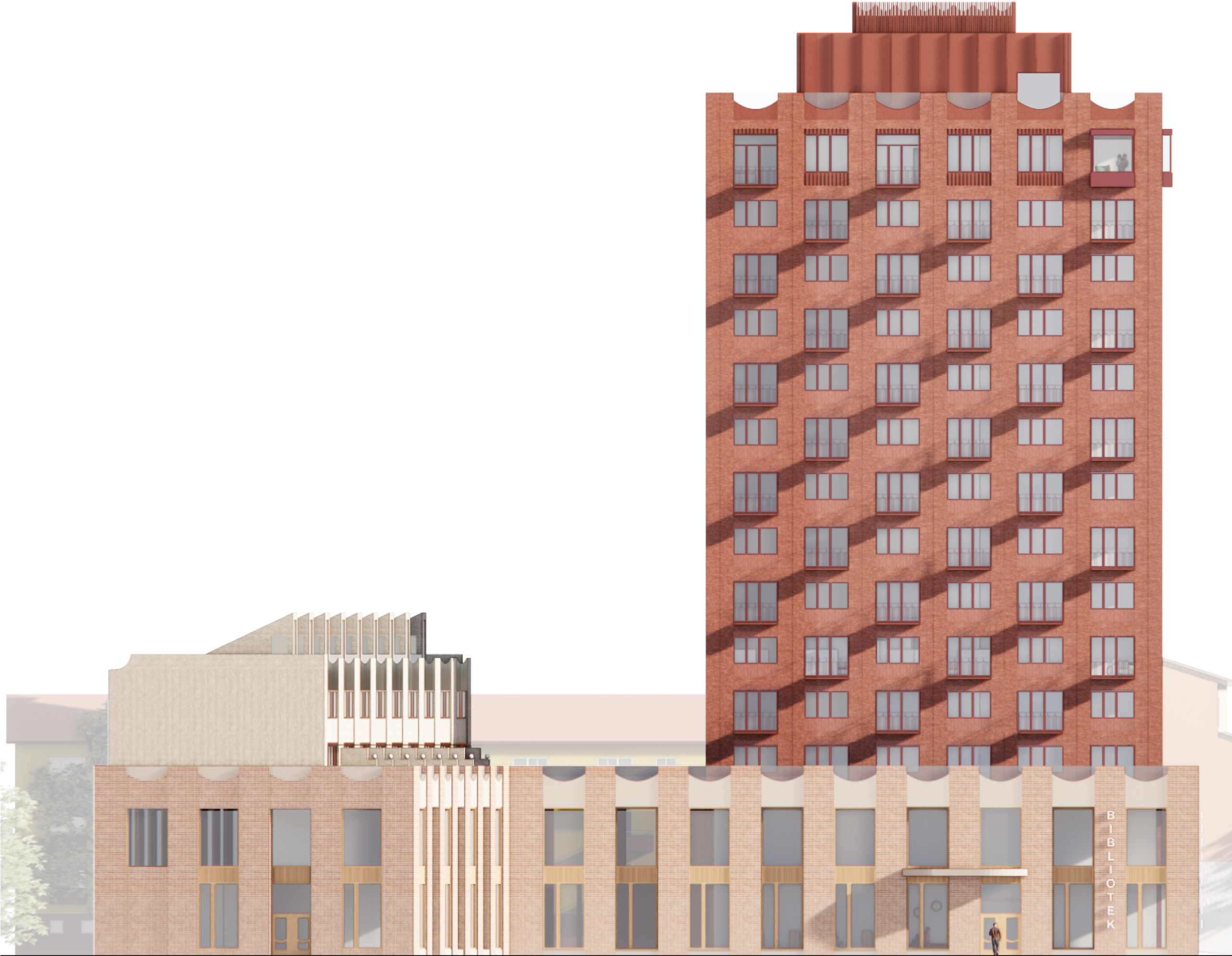

Fasad i väst
- mot torget
Skala 1:500 (A3)

Fasad mot öst
Skala 1:500 (A3)

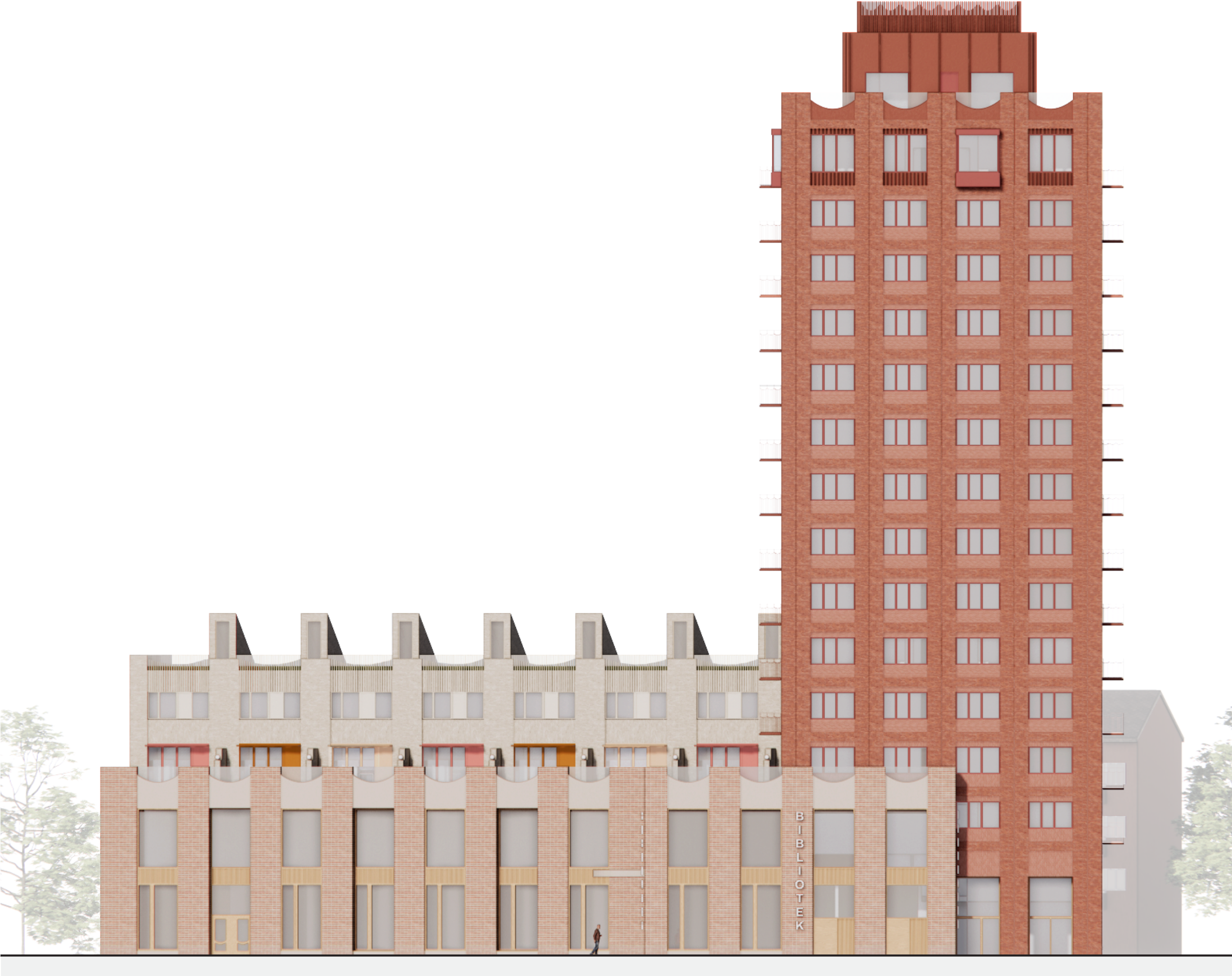

Fasad mot norr
Skala 1:200 (A3)

Fasad mot söder
Skala 1:200 (A3)

RADHUS FASADMATERIAL

Träpanel och tegel är två tänkbara fasadmateri-
al för radhusen.

Fasad mot söder
Alternativ tegel
Skala 1:200 (A3)

Fasad mot söder
Alternativ träpanel
Skala 1:200 (A3)

Mot parktorget öppnar sig de publika lokalerna med stora fönster och flera entréer vilka bidrar till aktivitet och rörelse på platsen. Entrén till biblioteket markeras med ett fribärande entrétak, samt även fasadskyltar mot Centralvägen.

Byggnadens fasad mot torget är generöst uppglasad och innehåller sittytter som omväxlande befinner sig på byggnadens in- eller utsida.

Punkthusets kropp och krona har liksom basen en vertikal indelning, tillsammans med våningshöga fält i avvikande tegelmönster som skapar relief, skuggspel och mönsterverkan.

Radhuslängans fasader avdelas med vertikala fält likt de pilastrar som finns på basen och punkthuset. Som fasadmateriäl föreslås antingen tegel eller träpanel. För att bidra till variation och egen identitet har entréglasspartier och skärmtak individuella kulörer.

BYGGNADENS KOMPOSITION OCH UTTRYCK

Byggnaden är uppdelad i tre distinkta delar – bas, radhus och punkthus – som tillsammans bildar en helhet. Varje del har sitt unika uttryck, samtidigt som gemensamma form- och materialval skapar släktskap.

Betraktaren kan notera detaljer som mönstersättningar av tegel och ett återkommande bågmotiv – en rundad form som används i dekorativa detaljer såsom räcken och murkrön.

BASEN

Basen innehåller utåtriktade lokaler och präglas av stora glaspartier mot både gata och park, vilket skapar en öppen och inbjudande karaktär. Mellan glaset står vertikala, täta partier som ger en pilasterverkan och förstärker byggnadens rytm. I de täta partierna finns en genomtänkt mönstersättning av tegel som upplevs i närkontakt med byggnaden. Sittbänkar i fönsternischer, omväxlande på insida och utsida, bjuder in besökare att aktivt använda byggnadens fot som en möbel.

PUNKTHUSETS KROPP

Punkthuset karaktäriseras av vertikala pilastrar, skapade av livförskjutningar i teglet. Pilastrarna förstärker byggnadens höjd på avstånd, men det går också att läsa av mjukare horisontella band i fönster och indragna tegelpartier.

BALKONGER

Balkongerna, som vetter mot öst och väst, växlar placering på varannan våning vilket ger en luftighet i uttrycket och ett spel där fönster varierar i bröstningshöjd mellan våningsplan. Vid närmare betraktelse märks även att bågmotivet som avslutar fasaden mot himlen också återfinns i balkongräckets detalj.

Översta bostadsplanet har en särskild utformning med extra takhöjd och två nätta burspråk.

PUNKTHUSETS KRONA

Utöver bas och kropp märks en krona som utgör byggnadens avslut mot himlen. Kronan är

indragen i två nivåer för att markera byggnadens topp och ge ett elegant avslut.

Kronan är klädd i ljusröd, något blank metall och har vertikala dekorativa element som ger ett skuggspel och som "löser upp" byggnaden mot himlen. Även här förekommer bågmotivet som detalj.

En effekt av att dra in toppvåningen är att det också skapas en takterrass med storslagen utsikt över Väsby takåsar och grönområden.

RADHUSEN PÅ TAKET

Radhusen placeras indragna från basens fasadliv i syfte att möta omgivningens skala och ge bättre ljusförhållanden till gårdarna. Livförskjutningen ger även här en mjuk men tydlig övergång mellan byggnadens delar.

På avstånd skapar radhusens taklanterniner en rytmisk och livfull silhuett. Vid närmare anblick märks att varje radhus har sin egen kulör på entréparti och skärmtak. Individuella uteplatser och planteringar ger utrymme för hemmalivet att spilla ut och en småskalig och hemtrevlig atmosfär kan skapas. Radhusens tak utgör individuella, indragna takterrasser. Utanför terrasserna kläs taket med sedumgräs för fördröjning av dagvatten, biologisk mångfald och grönska.

SAMMANFATTNING

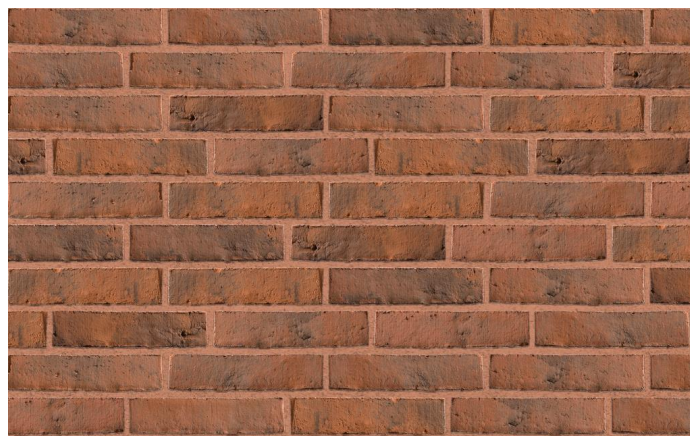
Ambitionen är att tillföra denna viktiga plats

- En byggnad med hög dignitet
- Goda och hållbara material
- En form som tar tillvara platsens potential
- Ett bearbetat och vackert uttryck som bidrar till Väsby stadsbild...
- ... och som bygger vidare på kombinationen av högt och lågt längs huvudstråket Centralvägen
- Detaljbearbetning och detaljrikedom som ger ett ökat upplevelsevärde

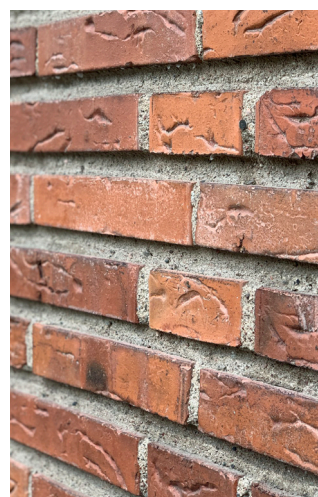
Väsbyhems målsättning är att:

- Miljöcertifiera nyproduktion med Miljöbyggnad Silver eller motsvarande
- Installera solceller i all nyproduktion där tillräckligt goda förutsättningar finns
- Arbeta för att långsiktigt främja social hållbarhet
- Främja delningsekonomi och ett effektivt resursutnyttjande genom exempelvis mobilitetsåtgärder, paketboxar och åtgärder för att främja återbruk
- Samtliga Väsbyhems områden ska långsiktigt ha tillgång till mobilitetstjänster
- Främja långsiktig ekonomisk hållbarhet genom modern byggteknik och gedigna material med lång livslängd

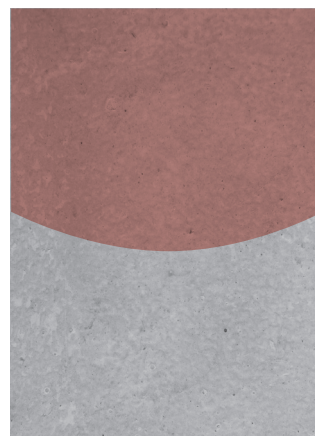
Över: Fasaden utförs i två tegelnyanser med inslag av trä; rödbrunt tegel för punkthuset respektive sandfärgat tegel för radhusen och en kombination av dessa i basen.

Under: Tegel från Medborgarhuset som planeras att återanvändas i basen. Ambitionen är att använda en hög andel återbrukat tegel.

Över: Som alternativt fasadmateriäl till radhusdelen föreslås naturligt gråfärgad träpanel.

Under: Medborgarhusets fasadtegel.

Över: Detaljering i fasad i naturlig respektive infärgad betong.

Under: Plåtdetaljer i matchande kulör(er).

Över: Entréglaspartier i bottenvåning i oljad ek.

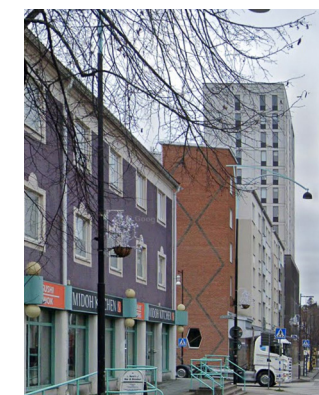
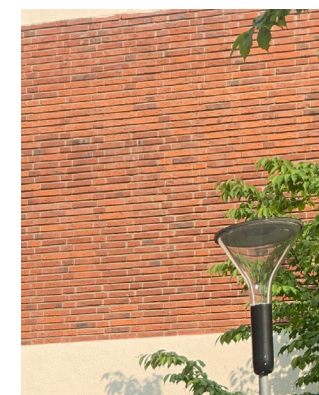
Under: Sedumgräs på radhustaken.

MATERIAL OCH KULÖRER

Färgsättningen är inspirerad av den omgivande bebyggelsen och tar sin utgångspunkt i det återbrukade röda teglet från det tidigare Medborgarhuset. Det röda teglet kompletteras med ett sandfärgat tegel som referens till de ljusa partierna i Medborgarhusets fasad. Eventuellt kan radhusen utföras i naturligt gråfärgat träpanel.

Kvarterets varma och ljusa toner harmonierar med närliggande fasader i gul och röd puts samt det vanligt förekommande röda teglet.

Till höger: Färger och material i närliggande bebyggelse. Närmast visas tidigare fasad på Medborgarhuset med rött tegel och sandfärgade släta band.

Till höger: Fotomontage med projektet inlagt i sin omgivning.

Till höger: Rendering av parktorget från byggnadens nordvästra hörn vid caféet. Vy mot Centralvägen med Oasen i fonden.

Till höger: Rendering av parktorget från Centralvägen. Vy mot öster med punkthuset och Centralvägens förlängning i bildens fond.

Till höger: Rendering av parktorget från Centralvägen. Vy mot öster med punkthuset och Centralvägens förlängning i bildens fond.

Till höger: Linjeperspektiv från gårdsrummet norr om den nya bebyggelsen, sett från Björkvallavägen.

Till höger: Linjeperspektiv från gårdsrummet norr om den nya bebyggelsen, sett från en balkong i befintligt bostadshus.

Till höger: Linjeperspektiv från gårdsrumsområdet öster om den nya bebyggelsen.

Till höger: Linjeperspektiv från Centralvägen strax öster om planområdet, vy mot väster.

Till höger: Linjeperspektiv från parktorget med nedsänkt planteringsyta i fonden.

Till höger: Linjeperspektiv från takterrassen med radhusens entréer närmast.

Till höger: Linjeperspektiv från Centralvägen mot park-torget - med biblioteksentrén i fonden

